Cumhuriyet

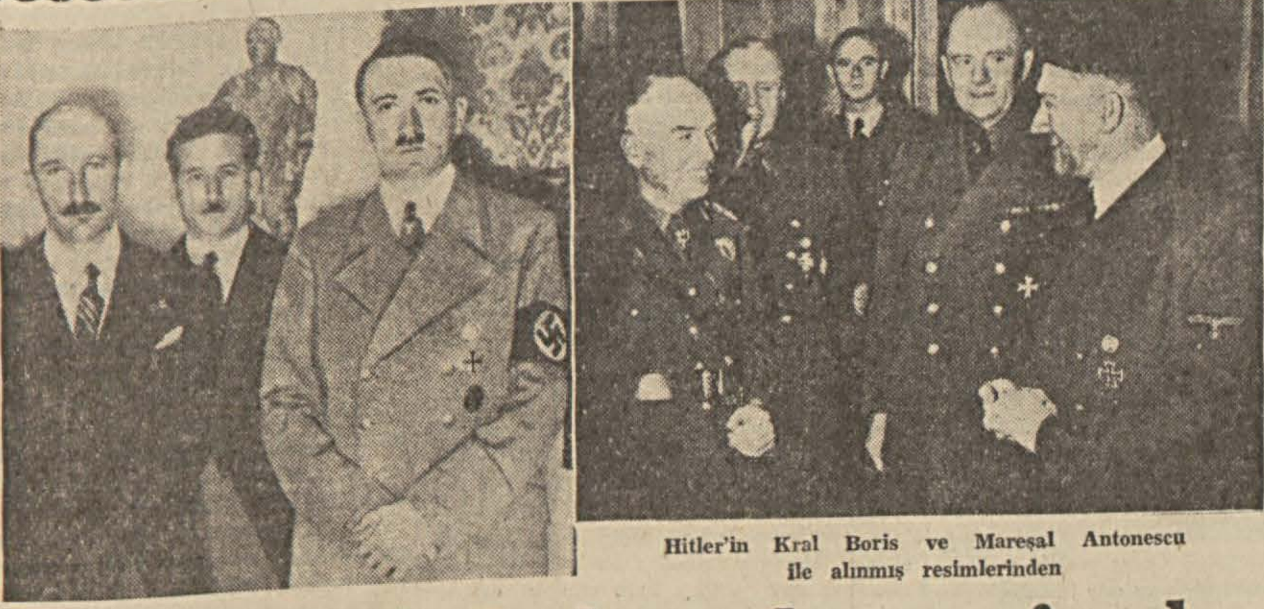
20 nci yıl sayı: 6837

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Cuma 27 Ağustos 1943

Mihver Şefleri Arasında Mülâkatlar

Bulgar Kralile Mareşal Antonescu Hitlerin karargâhında - İspanyada da İtalyan sulhu için müzakereler oluyormuş

Hitler'in Kral Boris ve Mareşal Antonescu ile alınmış resimlerinden

Belgrad etrafında çete muharebeleri

Fransız vatanperverlerile mücadele artıyor-Danimarkadaki baltalama hareketlerini İngiliz paraşütçüleri hazırlıyormuş

Madridde Müttefiklerle sulh müzakerelerinde bulunduğu söylenilen İtalyan ricalinden Grandi

Stockholm 26 (a.a.) — Reuter: Svenska Dagbladett'in Budapeştedeki muhabiri, Rumanya Başvekili Antonescu'nun Hitlerin umumi karargâhına gitmek üzere Bükreşten ayrıldığını bildirmektedir.

Bulgaristan Kralı Boris de Alman umum karargâhına gitmek üzere 3 gün evvel Sofyadan hareket etmiştir.

Bu muhabire göre, bu ziyaretler ve Macaristan Milli Müdafaa Nazırının son günlerde Alman umum karargâhına yaptığı ziyaret, bu toplantılardan maksadın Balkanların Müttefikler tarafından istilâsı tehdidini müzakere etmek ihtimalile yapılmış bulunduğunu göstermektedir.

Madrid'de İtalyan sdlhu için müzakereler

Zurich 26 (a.a.) — İtalyan hududundan öğrenildiğine göre, Grandi, Madride gelmiş ve Müttefiklerden sulh istiyen Armando de Angelis'in başkanlığı al-

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Asıl kıyamet!

Muhtelif cephelerdeki askerlik hareketleri Müttefikler hesabına uygun bir gidiş tuttuğu gündenberi Almanyanın harb gücüne dair beslenen kanaat de hemen her tarafta, müsbetten menfiye doğru gittikçe zayıflamağa başladı.

Alman ordularının bütün cephelerde müdafaaya çekildiği, İtalyanın sallanmıya yüz tutması üzerine Akdenizde çok nazik bir durum meydana geldiği bir sırada, garbda yeni bir cephenin münakaşasını yapan gazeteler, Alman mukavemetinin başarı şanslarını pek hesaba katmıyorlar. Bir çoklarına göre, Almanya askerlikçe artık bir iş göremez. Bu hakikati Berlin de böylece anladığı için hemen bütün ümidlerini Müttefikler arasındaki politika ayrılıklarına bağlamıştır. Almanyanın müdafaaya çekilmesinin tek sebebi de, düşmanları adamakıllı birbirine girinciye kadar vakit kazanmak ve sırası geldiği zaman onlarla teker teker uzlaşmak arzusundan ibarettir

Bu görüşün Alman hesablarında az çok bir yeri olduğuna şüphe edilemez. Ordusuz politika yapılamıyacağı gibi politikayı hiçe sayarak harbetmek de imkânsızdır. Hele zafer talihinin karşı tarafa gülümsediği askerlikçe tehlikeli anlarda düşman harb sisteminin zayıf noktalarını kollamak ve cephede olmuyorsa cephe gerisindeki esas dövüş mekanizmasının bozulmasına çalışmak her tarih devrinde rasladığımız klasik bir metoddur.

Fakat, dört yıldanberi muhtelif cephelerde sayısız taarruzlara girişip bir çok başarılar elde ettiği halde şimdiye kadar Ruslardan başka kimsenin taarruzuna uğramıyan, Ruslara karşı da, yaptıklarının ellide birini bulmıyan Almanyanın, bütün ümitlerini bir politika ihtimaline bağlayıp sadece bu maksadla müdafaaya çekilmiş olacağını tahmin etmek güçtür.

Vakıâ dış manzaraya baktığımız zaman, hâdiseler Müttefikleri acele bir zafere çağırıyor gibidir. Şarkta Rus orduları adım adım ilerliyor. Cenubda Sicilya alınmış, İtalyanın kapuları nerede ise ardına kadar açılmıştır. Her gece yüzlerce uçankale Avrupa şehirlerine ateş yağdırdığı halde, Alman hava kuvvetleri İngiltereye gidip yüzde yirmi nisbetinde olsun bir misilleme hareketinde bulunamıyorlar.

Eğer üç yıl önce bugünlerde Londraya korkunc geceler yaşatan on binlerce Alman uçağının arada baştanbaşa mahvolduğuna inanmıyorsak, eğer iki yıl önce Rus hatlarını bıçak gibi kesen Alman zırhlı kuvvetlerinin yarı yarıya

NADİR NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Şark cephesindeki vaziyetten Almanlar memnun görünüyor!

Büyük bir cephe üzerinde devam eden Rus taarruzları püskürtüldü

Berlin 26 (a.a.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği:

Mius cephesinde düşmanın şiddetli taarruzları devam etmektedir. Sovyetler yeniden ağır kayıblara uğramışlardır. Bolşeviklerin İzlum dolayında yaptıkları bir yarma teşebbüsü göğüs göğüse yapılan bir çarpışma neticesinde geri püskürtülmüş ve düşman hareket mevzilerine dönmek zorunda kalmıştır. Derhal yapılan bir karşı hücum arazi kazanmak imkânını vermiştir. Harkof'un batısında mühim Sovyet piyade ve tank kuvvetleri geniş bir cephede taarruza geçmişlerdir. Göğüs göğüse yapılan bir mücadele neticesinde düşman geri püskürtülmüştür. Bundan sonra yapılan bir karşı taarruz neticesinde mağlûb edilen düşman şimal istikametinde geri çekilmiştir.

Dün 250 Sovyet tankı tahrib edilmiştir.

Berlin askerî mahfillerinin kanaatine göre

Berlin 26 (T.P.) — Berlin askerî mahfilleri doğu cephesindeki durumu umumiyetle müemmen olarak vasıflandırmaktadırlar. Bu mahfillerin kanaatlerince, doğu cephesinde tesis edilmiş olan Alman müdafaa hatları sistemi, daha bazı mevzilerde düzeitmeler yapılsa dahi, şimdiki Rus taarruzunun mezarı olacaktır.

Son günlerde başkumandanlık tarafından plân dairesinde yapılan cephe kısaltma hareketinin iyi tesirleri istidlâl edilmektedir. Berlin mahfilleri, Sovyetlerin muazzam kayıblara düçar olduklarına dair İngiliz neşriyatına bu meyanda çok büyük ehemmiyet vermektedirler.

Bolşevikler 8 hafta mütemadi muharebelerden sonra, hatlarını Orel ve Harkof bölgelerinde 50 kilometre kadar ilerletebilmişlerdir.

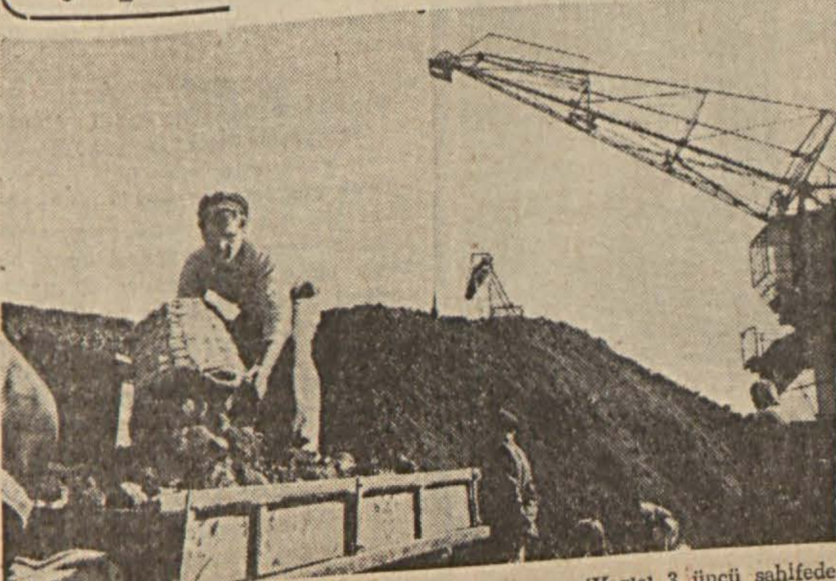
5 temmuzdanberi cereyan eden harekâtta Ruslar 15.000 kilometre murabbaı arazi keriye almışlardır. Bu miktar Ukraynanın ancak 30 da birini teşkil etmektedir ve bu kazancı Sovyet orduları 1.600.000 ölü, yaralı ve esir vermek suretile elde edebilmişlerdir

Bütün cephe boyunca şiddetli savaşlar

Berlin 26 (T.P.) — Şark cephesinin cenub cenahında günlerdenberi devam eden müdafaa muharebesi dün Alman kıtalarının muvaffakıyetli harekâtile neticelenmiştir. Bolşevikler ağır zayiat vererek bir çok arazi terketmek mecburi-

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Kömür tevziinden yapılan şikâyetlerin esasları

Bir depodan arabalara kömür yüklenirken

(Yazısı 3 üncü sahifede)

1943 askerî terfi listesi Yüksek Tasdikten çıktı

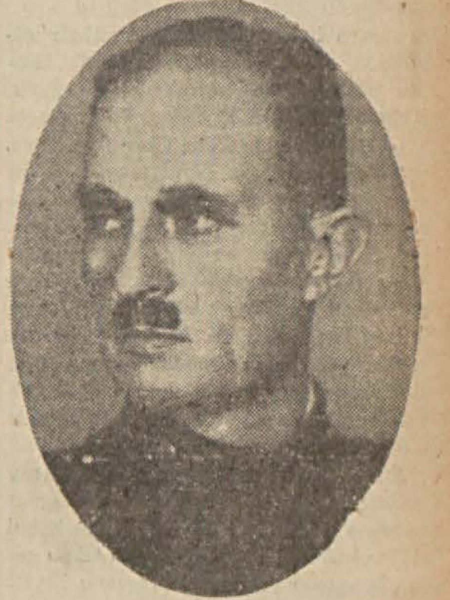
5000 Subayımız terfi ettiler

Üstsubay sınıfından

Tümgeneral Bâki Vandemir korgeneralliğe yükseldi, terfi edenler arasında 7 tümgeneral, 5 tuğgeneral ve 2 tuğamiral var

Tümgeneralliğe yükselenlerden İsmail Hakkı Pekçe

Tümgeneralliğe yükselenlerden Şükrü Kanadlı

Ankara 26 (Telefonla) — Askerî terfi listesi yüksek tasdiktan çıkmıştır. Yüksek askerî şûranın terfilerde bekleme müddetlerini birer sene indiren son kararı, listelerin hazırlanırken gözönünde tutulduğundan bu sefer muhtelif sınıflardan 5000 kadar subayımız birer derece terfi etmişlerdir. Haber aldığıma göre yeni listede Tümgeneral Baki Vandemir Korgeneralliğe terfi etmiştir. Tuğgenerallerden doktor Abdülkadir Noyan, Dr. Kâzım Akdoğan, İsmail Hakkı Pekçe, Şükrü Kanadlı, Salih Erkuş, Sevim Aydın, askerî fen sınıfından Cemal Büke Tümgeneralliğe terfi edenler arasındadır. Tuğgeneralliğe terfi edenler arasında Fikret Karabudak, Hüsnü Odabaşı, Refik Tuzgören, Sami Orberk, Naci Altuğ da bulunmaktadır.

200 e yakın deniz subayımızın da terfileri yapılmıştır. Deniz tuğbayı İhsan Özel ve makine tuğbayı Mustafa Sağlam Tuğamirallığa terfi etmişlerdir.

Doğu Asya Başkumandanı

Yakında Hindistana gidiyor - Japonyaya taarruz İlkteşrinde başlıyacak

Müttefiklerin doğu Asya Başkumandanlığına tayin ettikleri Lord Mountbatton

Londra 26 (a.a.) — Japonyaya karşı yakında yapılacak taarruz için Hindistan ve Saylan'da üslenmiş olan Müttefik kuvvetlerinin başkomutanlığına tayin edilen Visamiral Lord Louis Mountbatton müşterek hareketlerin idaresi bakımından dünyanın en büyük mütehassısı sayılmaktadır.

Bütün Quebec konuşmalarına iştirak eden Lord Mounthabbon, Japonyaya

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

"İş, dağı aşmakta!,,

Yeni bir makale yazan Dr. Göbbels Alman milletinden yeni fedakârlıklar istiyor

Berlin 26 (T.P.) — «Das Reich» mecmuasında Dr. Göbbels yazdığı bir makalede, ezcümle diyor hi:

«İstiklâl elden gittikten sonra bir milletin tarihi yaşayışını eski seyrinde

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Ortaşarkta Rus faaliyeti

Litvinof Mısırda, Maisky Tahranda temaslarda bulunuyor — Stalin Roosevelt'in istediği bir toplantıya geleceğini bildirmiş

Vaşingtonda

Avrupanın kurulmasına dair bir Rus muhtırası neşredildi

New-York 26 (a.a.) — New-Yorktan çıkan PM. ismindeki gazetenin muhabirinin bildirdiğine göre geçen haftanın başında Stalin Mr. Roosevelt'e bir mesaj göndererek gayet dostane bir tarzda niçin yabancı memleketlerde yapılan Müttefik konferanslarına iştirak edemediğini izah etmiş ve fakat Reis Roosevelt arzu ettiği takdirde bunu yapacağını söylemiştir.

Litvinoff ve Maisky'nin Ortaşaraktaki ziyaretleri

Sofya 26 (a.a.) — Zora gazetesinin muhabiri M. Litvinoff'un Kahire'ye geldiğini ve orada Nahas Paşa ile görüştüğünü haber vermektedir. Diğer taraftan M. Maisky Tahrana gitmiş ve uzun uzadıya İran Hariciye Nazırı ile görüşmüştür. Zora gazetesi bu görüşmelerin sovyet Rusya'nın Ortaşarak işlerine mütemadiyen artan bir alâka göstermekte olduğuna işaret etmektedir.

Washington'da neşredilen Rus muhtırası

Londra 26 (B.B.C.) — Washingtondaki Sovyet büyük elçiliği harbden sonra Avrupanın yeniden kurulması hakkında Sovyetler Birliğinin noktai nazarlarını izah eden bir muhtıra neşretmiştir. Bu muhtıra bütün Amerikada büyük bir sempati ile karşılanmıştır.

Hava akınlarının korkunç bilânçosu

Milano tamamen harabe halinde - Berlinde 10 bin kişi ölmüş ve 50 bin kişi yaralanmış

Roma 26 (a.a.) — Son günlerde Milanoyu yabancı gazeteciler ziyaret etmişlerdir. Şehrin merkezinde korkunc tahribat vukua gelmiştir. Apartımanların yüzde altmışı oturulmaz bir haldedir. Son bombardıman esnasında düşman uçakları 1000 ton ağırlığında infilâk ve 10,000 ton ağırlığında yangın bombası atmışlardır. Bu bombalardan bir miktarı 2000 kilo ağırlığındadır. Torino sokağında bir tek bomba 3 büyük binayı tahrib etmiştir.

Berline son büyük bombardımanda 12,000 kişi ölmüş!

Stockholm 26 (a.a.) — Reuter: Afton Tidningen İsveç gazetesine Berne'den verilen bir habere göre, İngiliz hava kuvvetleri tarafından pazartesi günü Berline yapılan akın sırasında 12 bin kişi ölmüş, 50 bin kişi yaralanmış ve 500 bin kişi yersiz yurdsuz kalmıştır.

Allohanda gazetesi tarafından neşredilen başka bir habere göre de Berlindeki yabancı işçiler şehri terketmeğe teşebbüs etmişlerse de, zabıta kuvvetlerile karşılaşmışlar ve aralarında çarpışmalar olmuştur.

Yeni akınlar

Londra 26 (a.a.) — Hava Nazırlığının tebliği:

Dün gece bomba uçaklarımız Berlindeki hedefleri bombalamışlardır. Bir bomba uçağımız kayıbdır.

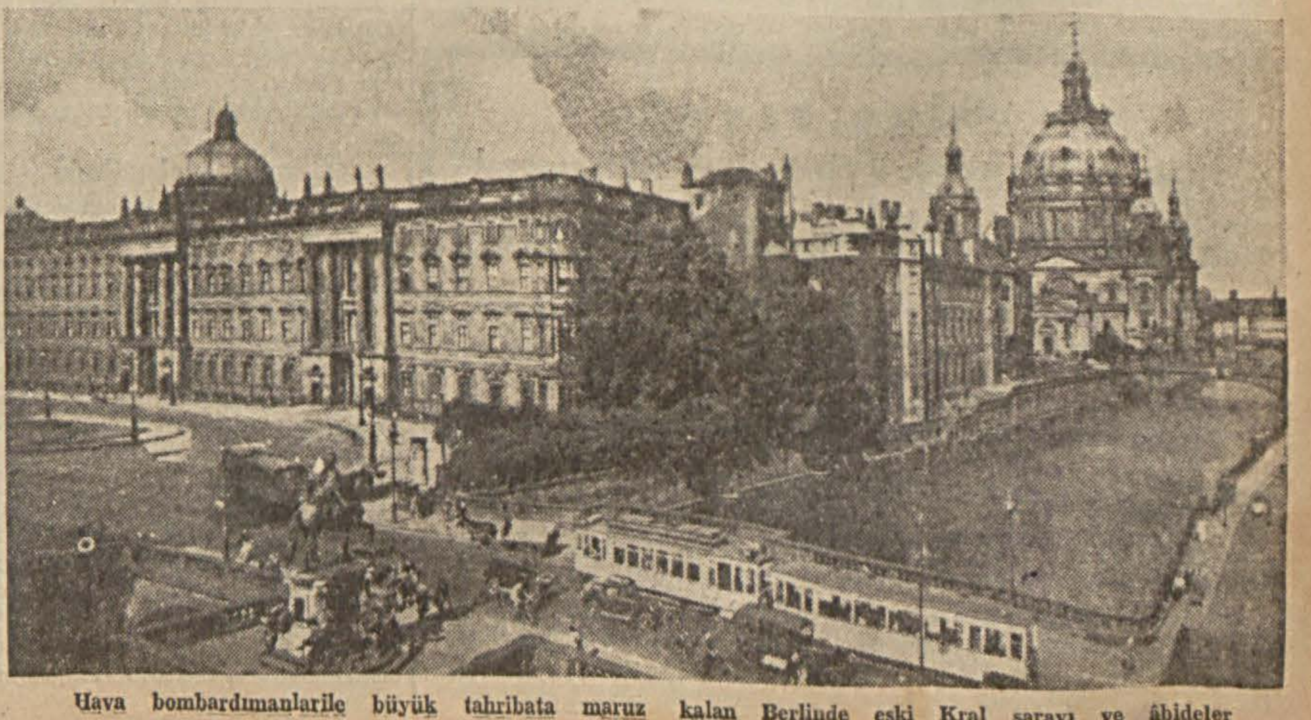
Uçaklarımız düşman sularına mayinler dökmüştür.

Alman tebliği

Berlin 26 (a.a.) ç Alman tebliği:

Düşman hava kuvvetleri tarafından

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Hava bombardımanlarile büyük tahribata maruz kalan Berlinde eski Kral sarayı ve âbideler

Sıhhî bahisler

Asabî kalb şikâyetleri

Yazan:

Dr. Kemal Saracoğlu

Avrupanın yakın tıb tarihinde kalb hastalıklarındaki bilgisi bakımından ön plânda yer alan mütevefiâ profesör doktor Wenckebach'ın çok dikkate değer bir yazısı çıkmıştı. Bu yazının başlığı (kalb hastası olmıyan hastalar) dı. Üstad bu başlıkla şüphesiz kalbinden şikâyet ettiği halde kalb hastası olmıyan hastaları kasdediyordu. Kalb hastalıklarındaki yüksek bilgisi yüzünden kendisine dünyanın her köşesinden pek çok hastalar başvuruyordu. Ve hiç şüphe yok ki kalbinden şikâyet eden bu hastaların hepsi de kalb hastası değildi. Önemli bir kısmı kalbinde en ufak uzvî bir bozukluk olmıyan kimselerdi. Her hekim gibi ben de bu çeşid hastalara her zaman rastlıyorum.

Wenckebach bu hastalarla asıl kalb hastalarını birbirinden ayırd etmek için çok defa muayeneden evvel, hastanın hikâyesini ve şikâyetlerini dinlemenin bile yeteceğini söylüyor. Meselâ bu hastaların muayene odasına girişleri bile karakteristiktir. Hasta sol elile ceketinin sol yakasını tutar. Sağ elini sık sık kalbine koyar. Telâşlıdır. Of!.. diye sık sık içini çeker ve (çok fenayım doktor) diye söze başlar. Fakat hastayı dikkatle dinlediğiniz zaman şikâyetlerinin kaynağının kalbde olmadığını kolayca anlarsınız.

Esasen hakikî kalb hastası böyle gürültücü, telâşçı değildir. Sakindir. Fakat doktor onun mustarib olduğunu, hasta söylemeden keşfeder. Ve çok kere bu hastalar eyimserdir. (Esaslı bir şeyin yok doktor... Biraz yorulursam, yokuş veya merdiven çıkarsam, yahud sinirlenirsem kalbim çarpıyor, nefesim daralıyor ama, dinlenince geçiyor) der. Hastayı sorguya çekince eskiden bilhassa romatizma başta olmak üzere bazı entanî hastalıklar da bulunca doktorun teşhisi yarı yarıya konmuş olur. Sonra asıl muayene ile kalbde bir bozukluk bulunursa artık bunun bir kalb hastası olduğunda şüphe kalmaz.

Ancak benim belirtmek istediğim şey şudur: Asabî kalb şikâyetleri olanlar nedense adeta bir mütemarız gibi kabul edilerek önem verilmemekte (Adam senin bir şeyin yok. Al şu reçeteyi keyfine bak) denilmektedir. Fakat bu sözler o hastayı kat'iyyen yatıştırmaz. Hekim hekim, hastane hastane dolaşır. Her yerde ayni cevabı alsa da gene buhranları bitmez. (Ne yazık hekimler hastalığımı anlamıyorlar, birşeyin yok diye beni savuyorlar) der. İş bu kadarla kalsa iyi... Asıl şimdiki bilgilerimize göre asabî kalb şikâyetleri iyi tedavi edilmezse uzvi kalb hastalıklarına da intikal edebildiği de vakidir. Bir kere daima heyecan içinde olan bu hastaların sempatik sinir sisteminin tahrişi yüzünden kalb çok çarpar, yani fazla çalışarak yorulur. İkincisi bunların bütün örgenleri, sempatik sistemin taharrüşü yüzünden vazife bozukluğuna uğrar ki bunun yükünü de kalb çeker. Üçüncüsü bu asabî sebeblerle mide ve barsakta fazla miktarda zehirli maddeler kana karışarak sempatik merkezleri tahriş ve hatta beyin zarını aşıp beyin suyuna karışarak damarların hareket merkezlerinde vazife bozuklukları yapar.

Dördüncüsü bu asabî şikâyetlerin arkasından tansiyon bozuklukları kendini gösterir.

O halde kalbinden hasta olmadığı halde kalbinden şikâyeti olan bir sinirli hastayı (adam sen de bir şey yok, vehimdir) dediğimiz zaman bu akıbetlere doğru himayesiz bırakmış oluyoruz. Biz onu elden gelen bütün vasıtalarla tedavi etmeliyiz.

Bu tedavinin birinci şartı, kolayca İnanamıyan bu hastaları çok dikkatli ve esaslı ve bütün vasıtaları kullanarak muayene etmektir. İkincisi (sende bir şey yok) yerine(sende şimdi kalb hastalığı yok. Fakat şu tedbir ve tavsiyelere kulak asmazsan olabilir) diye onu lüzumlu gördüğümüz yola sevketmektir.

Üçüncüsü de bu hastaların yalnız müsekkinlerle değil, belki bu tahrişlere sebeb olan kaynakları ıslah yolile tedavisinin daha kesin sonuclar vereceğini düşünmek lâzımdır.

Böyle bir hastanın şikâyetlerini gidermenin, hakikî bir kalb hastasınınkinden çok daha güç olacağını da unutmamalıdır.

Dr. Kemal SARACOĞLU

Şehir haberleri

Harb malûlleri

26 ağustos gününü heyecanla kutladılar

Kahraman ordumuzun, istilâ ordusuna son darbe vurmak üzere harekete geçtiği büyük gün -26 ağustos- ayni zamanda harb malûllerinin de günü olarak kabul edildiğinden şehrimizdeki bütün harb malûlleri dün sabah saat 10,30 da Harbiyedeki Orduevinde şereflerine tertib edilen bir törende hazır bulunmuşlardır. Toplantı, harb malûlleri gününü kutlamak üzere Ankaradan gelen Malatya meb'usu Nedim Zapçının bir hitabesile açılmış ve harb malûllerinden bazı zatlar da bu hitabeye mukabelede bulunarak, 26 ağustos gününün heyecanını yeniden yaşamışlardır.Bundan sonra hep birlikte, Taksim meydanına gelinmiştir. Burada bir kıt'a asker ihtiram vaziyeti almıştı. Burada da gene tarihimizin en şerefli günlerinden biri olan 26 ağustos hakkında güzel sözler söylenmiş ve millî varlık namına aziz canlarını feda eden kahraman şehidlerimizin hatıraları anılmıştır.

Öğleden sonra da, Üsküdarda Doğancılar camiinde vatan şehidlerinin ruhunu taziz için bir Mevlid okutulmuştur.

Ankaradaki merasim

Ankara 26 (Telefonla) — Harb malûlleri bugün 26 ağustosu Ulus meydanında kutlamışlardır. Şehrimizde bulunan harb malûlleri sabahleyin Ulus meydanına gelerek abideye çelenk koymuşlardır. Birlik reisi hararetli bir nutuk söyliyerek «eski askerlerin gene icab ederse yurdun müdafaası uğrunda son damla kanlarını vereceklerini» belirtmiştir.

Merasime bir geçid resmi ile son verilmiştir.

Harb sonrası için yapılan teklifler

Avrupanın muhtelif yerlerinden harb sonrası için iş teklifleri yapılmaktadır. Anvers'ten müracaat eden bir firma, harb sonrası için hazırlık yaptığını bildirmektedir. Romadaki bir firma da harb sonrası için yiyecek maddeleri talep etmekte ve şimdiden fiat istemekte ve anlaşmayı hemen yapmayı teklif etmektedir. Portekizden de bu mealde müracaatler olduğu gibi bazı mallarımıza da şimdiden talib olmaktadır.

95 mükellef daha gönderildi

Varlık vergisi mükelleflerinden 95 kişi, dünkü trenle Sivrihisarın Biçer istasyonuna yollanmıştır.

Şüpheli bir boğulma hâdisesi

Taşradan İstanbula mal almağa gelen Hüseyin Hüsnü isminde bir tacir, evvelki gün üç arkadaşile birlikte Floryaya gitmiştir. Ali, Mehmed, Hasan adlı arkadaşlarile birlikte sandal gezintisine çıkan Hüseyin Hüsnü, bu gezinti sırasında denizde boğulmak suretile ölmüştür. Arkadaşlarının anlattığına göre, Hüseyin Hüsnü, yüzmek için sandaldan denize atlamış, haylı açılmış, dibe doğru dalmış ve aradan bir müddet geçince suyun yüzüne cesedi çıkmıştır. Hüseyin Hüsnünün iyi yüzme bilmediği ve bu yüzden kazaya kurban gittiği sanılmakla beraber, her ihtimale karşı cesedi Morga kaldırılmıştır. Tacirin ceketi cebinde 500 lira bulunmuştur. Hâdisenin kasid eseri mi, yoksa kaza neticesi mi olduğu araştırlıyor.

Bir motörümüz Karadenizde torpillendi

Bir kaç gün evvel limanımızdan hareket ederek Karadenize açılan 15 tonluk Derviş isimli küçük bir motörümüz Boğaz açıklarında meçhul bir denizaltının taarruzuna uğramıştır. Denizaltıdan üzerlerine makinelitüfek ateşi açılması üzerine Derviş karaya doğru firar etmiştir. Muhtelif yerlerinden yara alan motör, Karaburun önlerinde karaya oturmuştur. Geminin mürettebatı kurtulmuştur. Ziyan azdır. Motörün yüzdürülmesi için tahlisiye gönderilmiştir. Mürettebatın bugün limanımıza gelmesi beklenmektedir.

Hükûmet hisselerine depo bulunamıyor

Civar köylerden hükûmet hissesi olarak alınan hububat ve gıda maddeleri kaza merkezlerine ve şehre gelmektedir. Gelen hububat ve bakliyat o kadar fazladır ki, bunları stok etmek üzere depo bulmakta güçlük çekilmektedir. Yalnız Çatalca kazasında 900 ton buğday açıkta bulunmaktadır. Bunların muntazam yerlere yerleştirilmesi işini takib etmek üzere İstanbul Vali muavini Hilmi Balcı dün akşam Çatalca ve Silivriye gitmiştir.

Hükûmet ,İstanbul, Ankara, İzmir vilâyetlerinin kışlık ihtiyacını mahallerinde depo etmeğe karar vermiştir. Bu suretle kışın sıkıntı çekilmiyecek ve mahlût ekmek yemeğe mahal bırakılmıyacaktır.

Çimento yolsuzluğu

Emniyet müdürlüğü kaçakçılık bürosu, bir çimento işi etrafında tahkikat yapmış ve geniş ölçüde faaliyet gösteren bazı kimselerin, görünüşte usulüne uygun olarak elde edilen külliyetli çimentoyu, ihtikâr yollu satışa çıkardıkları neticesine varmıştır. Tahkikata göre, sarfedileceği yer tahsis olunarak alınan bu çimento, el altından tahsis haricinde muamele görmüştür ve zincirleme suretile el değiştirerek, hem kat kat fazla fiatla satılmış, hem de yersiz şekilde harcanmıştır. Aramalarda, çimentolardan bir kısmı torbalar içerisinde ele geçmiştir. Dosya, dün İstanbul millî korunma müddeiumumiliğine gelmiştir. Müddeiumumilik, vaziyeti etraflıca belirtmek üzere alâkalıların sorgularına başlamıştır.

YARINKİ DÜNYAYA DAİR

Kin, korku, intikam ve tazminat

— 10 — [*]

Yazan: **ŞÜKRÜ KAYA**

Hoover - Gibson

«Korku, kin ve intikamın harb sebebleri arasında büyük payları vardır. İstilâya uğramak korkusu, yiyeceğini kaybetmek korkusu, ekonomide altta kalmak korkusu; haksızlığa uğramaktan, rekabetten, zulümden doğan eski kinler, geçmiş yanlışlıkların, yeniltilerin hıncı, insanları hep cebre, şiddete ve zora doğru sürükler..

Bu üzüntü ve özentilerden harb doğar, her harb de diğer bir yenisini besler ve hiç bir şeyi düzeltmez. Milletler diplomatik tesirler, askerî ittifaklar ve destekler arıyarak tekrar daim bir üzüntü ve heyecan içinde yaşarlar. Yenilmenin zilletleri ve mahrumiyetleri çekilen cezaları gönüllerde ölmez bir hınç arzusu yaratır.. Bu yürek çarpıntıları harbin hem ebedî sebebleri, hem de miraslarıdır. Bunların da her sulh masasında yerleri olmalı.

Şimdiki toptan harbler eskilerinden çok daha fazla kin doğuruyorlar. Kadınlara, çocuklara, ihtiyarlara ve malûllere karşı eski civanmerdlik kalmadı. Milletlerin uğradığı yoksulluk yalnız sivillerin açlıktan ölüm haline gelmelerine değil, çocuklarının bakımsız ve çelimsiz kalmalarına ve milyonlarcasının korunulması güç ületlerde tırpanlanmasına sebeb oluyor. Güllelerle, hava bomba ve ateşlerile binlerce kadın ve çocuk toptan ve bir anda ölüyor.

Yıldırım baskınının korkunc azabları, denizaltıların batırdığı gemilerde tayfaların boğulmaları, zavallı yahudilere yapılan zulümler, rehinelerin öldürülmesi, liberal hükûmetlerin mağlûb müttefiklerine yiyecek göndermekten menedilmeleri, bütün bunlar yalnız gittikçe artan barbarlığın hazin tasvirleri değil, ayni zamanda devamlı bir korku ve kinin en derin nefret ve kin duyularını uyandıracak olaylardır.

Versailles muahedesinin bütün tecrübeleri gösterir ki, bu kuvvetler yalnız sulh masasına çıkmakla kalmıyacaklar, geçen harbin sulh müzakerecilerinden daha yüksek fikirli devlet adamları bulunmazsa, nesillerce milletlerarası münasebetlerinde müessir olacaklardır.

Sulh müzakereleri her taraftan yükselecek «harb mes'ullerini cezalandırmalı» seslerile çınlıyacaktır. Bununla beraber Mihver halk kütleleri bu harbden, geçen kinden daha çok mes'ul değillerdir.

Diktatörlük altında yaşıyan halk şaşırtılmış, saptırılmış, yanlış terbiye edilmiş, kendi ihtiyar ve arzularına bırakılmamıştır. Dehşet altında ve içinde kalmış ve hakikat kendisinden gizlenmiştir.

Burada yapılabilecek ve yapılması lâzım gelen tam bir ayırd (discrimination) vardır: Dünyayı bu duruma sokan milletlerin liderleri yaptıkları aşırı hareketlerin hesabını vermelidirler. Bu gibi adamlarla bile bile ve istiye istiye insan öldüren adi suçlular arasında manen bir fark yoktur, aralarında kanunen de bir fark yapılmamalıdır. Harbe ve toptan ölümlere sebeb olan devlet reislerinin, bu çeşid kutsallıkları fazla uzun sürmüş yanlış bir davadır. Yenilmek ve silâhları elinden alınmak zaten milletlerin uğrıyabilecekleri hakaretlerin en ağırıdır. Cezayı uzatmak ve milletleri esaret altında tutmıya kalkışmak, yalnız neticeleri itibarile kötü bir politika değil, sadece bir hayaldir de. Milletler zencirlenemez..

Bir millete, sulh içinde beraber çalışmak için makul fırsatlar ve unsurlar verilmezse onda sulha güven ve inan kalmaz.

Tazmin ve tamir

Tazmin ve tamir meseleleri de meydana çıkacaktır. Bu kısmen bir ekonomi, kısmen de bir ceza meselesidir.

Kaybedilen can, dökülen kan bir tarafa dursun, harb galib milletlerle, Mihver devletlerinin bütün millî servetlerinden fazlaya mal olmuştur. Birleşik milletlerin borcları 500,000,000,000 dolardan az olmıyacaktır. Maaşlar, tekaüdlükler ve faizler de hesaba katılırsa bu rakama daha yüzlerce milyonlar eklemek icab eder. Binaenaleyh gerçek bir tazmin olamıyacak demektir. İlk Cihan Harbi ispat etmiştir ki tazminat diye hiç bir vakit büyük yekûnlar elde edilemez. Almanyanın tazminat olarak verdiği paraların yekûnu, Müttefiklerden borc alıp da sonra ödemediği paralardan çok fazla değildir. Mağlûb milletler yalnız başlarına tamir masraflarını da karşılayamazlar.

Müttefik devletlerden birinin öbürüne olan borclarının da hiç bir kıymeti yoktur. Çünkü böyle borclanan milletler söz hürriyeti ve propagandanın açtığı kapılardan birer süretle sıvışıyorlar. Her demagog harb borclarının ödenmesi aleyhinde manevî ve ahlâkî mazeretler bulabilir ve her intihabda da bir güzel girinti olur. Eğer sulh yapanlar bu hakikati kabul ederlerse, sulh masasında ve sulhtan sonra çıkacak bir çok güçlükleri önceden bertaraf etmiş olurlar. Harb cezalarının ne gibi neticeler verdiğini anlamak için modern medeniyetin, daha önce geçirdiği iki büyük buhrandan sonra yapılan muahedelere ve bunların sonuclarına bakmalı. Bunlardan biri 1648 Westphalia, öbürü de 1815 Viyana muahedesidir. Tarihçiler bu iki muahededen sonra, insanlığın bir dereceye kadar cihan harbinden vaz geçtiklerini söylerler. Fakat öyle uzun bir sulhu 1919 Versailles muahedesinin sağladığını kimse iddia edemez. Daha önceki o iki büyük muahede Versailles muahedesinin düştüğü hatadan kendini korumuştu. Onlar yenilen milletleri cezalandırmağa ve esir etmeğe kalkışmamışlardı. O iki muahedenin Versailles'dan çok daha fazla yaşamalarının sırrı bu olabilir. Hakikaten tecrübe göstermiştir ki: Toptan cezalandırılmış da gene sulhun devam edeceğine bel bağlamış bir millet yoktur. Eğer gerçek bir sulh olacaksa bu sonsuz ceza cenderesi ve daimî hakaret işkencesi durdurulmalıdır.

İntikamlı zafer modern dünyada en büyük mağlûbiyettir.

Harb sona erdiği vakit, kıtlık ve ölet Avrupanın ve Asyanın bir çok yerlerini saracaktır. Ziraat şimdiden her yerde yozlaşmıştır. Abluka ve musadereler yüzünden, işgal altındaki memleketlerde milyonlarca kadın ve çocuk daha şimdiden hastalanmakta ve ölmektedirler. Mağlûbiyetten sonra gelecek karışıklık ve nizamsızlık yüzünden düşman memleketlerinde yiyecek ve diğer eşyanın dağıtma nizam ve sistemi bozulacaktır. Çiftçiler ve köylüler ve pazardaki fiatları ödiyebilecekler yiyecek bir şeyler bulabilsinler diyelim, fakat şehirlerdeki yoksullar mütarekeden önceki hallerinden daha kötü bir duruma düşeceklerdir. Nizam ve asayişi bir dereceye kadar tutabilmek için oralarda hiç olmazsa denizaşırı diyarlardan gelecek 30.000,000 tondan fazla zahireye ihtiyaç olacak. Geçen harbde Amerikanın protestolarına rağmen düşman memleketlerinin ablukası mütarekeden sonra aylarca devam etmişti. Bir düzine yerde anarşi ve bolşevizm çıkıncıya kadar ablukada ısrar olundu. Geçen tecrübenin verdiği ders şudur:

Düşman teslim olduğu ve ateş kes borusu çalındığı zaman, zahire ablukası derhal kaldırılmaz. Dost ve düşman memleketlere çok ve çabuk yardımlar yapılmazsa kendilerile sulh yapılabilecek hükûmetlerde istikrar ve harb kinlerinden kurtulma umudu kalmaz.

Ya sulh yapılır, ya da intikam alınır, ikisi birden olmaz.»

***

B. Hooverle Gibsonun Korku, kin, intikam kuvvetleri diye gösterdikleri psikolojik elemanlar hakkındaki fikirlerinin; harb sonlarında verilmesi ve alınması mutad ceza ve Tazmınat hususundaki tekliflerinin hulasası budur:

Korku, kin ve intikam kompleksleri bir cemiyetin ferdlerini de birbirine düşürür ve nizamını bozar. Ceza ilminde suçun manevî unsurlarından sayılan bu psikolojik faktörler, mahkemelerde çok kere hâkimlerin huzuruna asıl suçlu olarak çıkar. Suçlu diye getirilen adam, bu ruhi tesirlerin altında şuursuz bir alet olmuştur. Hâkimin aklı kanunda, eli vicdanında kalır. Bir hakarete uğradığı için ölümü ve öldürmeyi göze alan suçluya hâkim kendi haysiyet ve şerefinin ölçüsile haklısın! diye bağırmak ister; fakat cemiyetin gene nizamını her haysiyet ve menfaatin üstünde tutan kanun hâkimin sesini kısar; ona sosyal nizamın ihtiyatlı dillile mazursun dedirtir Ölen mi suçlu? Öldüren mi? diye nesillerdir süren halkın haklı sorusuna ne ilim, ne teknik, ne de tarih hâlâ cevab veremedi.

Harb suçlusu da böyledir. Binlerce harblere şahid olan tarih insanlığa hiç birinin hakikî suçlusunu göstermemiştir. Ortaçağın tanrısal mahkeme denilen şövalye ve derebeyleri düellolarında olduğu gibi, oldumolası harblerinde ebedi haksızı yenilenlerdir. Suçlu da olsa, mütearrız da olsa galib olan haklı sayılır ve sulh da onun keyfine göre yapılır. Geçen harbin galibleri, Japonlara, İtalyanlara kahraman dediler. Duçeyi dâhi saydılar. Sonraki olaylar bu sıfatları ve kıymetleri ne çabuk değiştiriverdi!

Devamlı sulhun şartı harb suçlusunu aramak değil, harb suçunu ortadan kaldırmaktır.

Küçük milletler yutulmak korkusundan, büyükler de yutmak hırsından kurtarılmalı.. Harb suçu kalmayınca suçlusu da olamaz.

Harb suçlusu aramak gibi harb tazminatı istemek de boş bir hulyadır.

Yıkılan şehirlerin, yakılan aile yuvalarının tamiri şöyle dursun, harab edilen sanayiin eski haline getirilmesi çok güç olacak, belki de mümkün olmıyacaktır.

Muhariblerin, birbirlerinin sanayi merkezlerine saldırmaları, harbin şimdiki vasıta ve kaynaklarını yıkmak kadar yarınki sanayiciliğin kökünden kazımak olduğunu sezmemek kabil değildir. Harb devâm ederse hava üstünlüğünü elinde tutan tarafın sulh olmadan önce hasmının sanayiciliğini mahvetmek istiyeceğine şüphe yoktur. Sonunda mağlûb milletler, eski sömürgeler gibi, galiblerinden satın alacakları daha doğrusu satın alabilecekleri mamul eşya haracı vereceklerdir: Üstelik mağlûblardan bir de tazminat istemek imkânsızlıkla karşılaşır.

Bu harbin Avrupada yapacağı kıtlık, açlık, hastalık ve sefaletin geçen harbinkinden daha acı olacağını tahmin etmek ihtiyatlı bir görüş olur. Geçen harbden sonra B. Hoover Avrupanın iaşe işlerini tanzime uğraşmış ve bu kolosal işte muvaffak da olmuştu. İnsanlığın o zamanki ıstırabını çeken B. Hooverin bu harbin sonunda insanlığı tekrar kasıp kavuracak kıtlık ve açlık felâketlerini şimdiden düşünmesi insanca bir endişedir.

Ümid olunur ki böyle âlicenab düşünceler sulh yapacakların dimağlarına ve vicdanlarına hâkim olsun. Bu kadarını olsun ummak akılsızlar ve akılsızlıklar yüzünden zavallı insanlığın uğradığı felâketlerin acısını çeken kederli gönüllere biraz ferah veriyor.

Küçük miletleri büyüklerin şerrinden koruyacağını vadeden bu prensipler de gene maddî ve manevî emperialismlere alet olurlar ve milletler de gene galib mağlûb büyük küçük diye kategorilere ayrılırlarsa, Wilsonunkiler gibi bunlar da doğmadan ölürler.

O zaman gene tarihte karanlık ve kanlı bir zulüm ve tahakküm devresi başlar. İnsanlık gene yaslara düşer ve karalar bağlanır.

(*) Bu yazı serisinin bundan evvelki makaleleri 8, 12, 18 ve 21 temmuz ve 1, 5, 10, 18 ve 19 ağustos tarihli nüshalarımızda çıkmıştır.

HEM NALINA MIHINA

Mahsul bol oldu, diye...

Bu yıl hububat mahsulümüz hayli bereketli oldu. Fakat, bu bereketi, israf demiyeyim de, hububatımızı barış yıllarındaki gibi bol bol harcamak için, bir vesile saymamalıyız. Gelecek yıl mahsulün gene bol olacağına dair elimizde hiç bir delil ve sened olmadığı gibi, bu seneki bereketin derecesi hakkında da doğru rakamlara dayanan bir vesika da yoktur.

Harbden önceki ve harbin ilk iki yılındaki ziraat istatistiklerimizin yanlış olduğu meydana çıkmıştır. Bu istatistiklerin, umumiyetle dikkatli ve esaslı araştırmalara dayanmadığını, bol bol şişirildiğini 1941 denberi çektiğimiz hububat darlığı açıkça göstermiştir. Hububat istatistiklerimizin doğruluğundan şüphe etmediğimiz için, harbin ilk yıllarında ekmeği vesikaya ve un sarfiyatını hiç bir tahdide tâbi tutmadık. Diğer taraftan bir kısım köylü ve çiftçimiz de millî müdafaamız için seferber edilip de müstahsil iken müstehlik olunca tabiatile darlık oldu. Hariceden buğday ve arpa getirtmek mecburiyetinde kaldık.

Dünün bu yakın dersi dururken şimdi, bu yıl mahsul bereketli oldu diye fazla geniş davranmağa kalkışmak ve hükûmetten vesika usulünü kaldırmasını istemek, doğru değildir.

Ziraat Vekili, orta Anadoluda yaptığı bir tetkik seyahatinden sonra Ulus gazetesine beyanatta bulunmuş ve bu arada, mahsulün görülmemiş derecede bol olduğu yolundaki fazla eyimserliğin pek de yerinde olmadığını gösteren bir ifade ile «mahsul bereketlicedir» demiştir. Sonra hasad ve harman işlerini arızasız ve sür'atle başarmak lüzumundan bahsederken de «Sonbahar mevsiminin erken başlaması, meydana gelen mahsulü zarara uğratmak tehlikesini doğurabilir» demiştir.

Her ihtimali gözönünde bulundurarak ilerisi için, hububat stokları yapmak zorundayız. Şimdi, yapılacak iş, hükûmetin eline geçen hububat miktarını tam ve doğru olarak öğrendikten sonra, vesika ile verilen ekmek tayınını bir miktar artırmak, fazlasile stoklar yapmak ve bu stokları mevcud bütün ambarlar ve silolarda saklamak, bazı istasyonlarda, inşası uzun süren ve bol yapı malzemesi istiyen büyük silolar değil; yağmurlar bastırmadan, sür'atle basit ambarlar vücude getirmektir.

«Bol bol yiyen bel bel bakar» ata sözü, boş bir tekerleme değildir. Öyle bir zamandayız ki buğday israfı para israfından daha zararlıdır ve bunun böyle olduğunu gördük. İki yıldır geçirdiğimiz sıkıntıdan ibret almak gerektir.

Açık muhabere

B. Bedii Artun'a: Türk bayrağı hakkında, Deniz Harb Okulu ve Lisesi tarih öğretmeni Fevzi Kurtoğlunun, Deniz matbaasında basılmış olan «Türk bayrağı ve ay yıldız» adlı kitabını okumanızı tavsiye ederim.

Manisada B. Kâzım Kaymaz: Hakkınızı kanunî yollardan aramanızı tavsiye ederim:

Mevlidi Şerif

Bir kaza neticesi olarak Floryada mağrukan vefat edip Allahın rahmetine kavuşan oğlumuz merhum Bahri Coşkunun ruhuna ithaf edilmek üzere önümüzdeki 29 ağustos pazar günü Cihangir camii şerifinde öğle namazından sonra Mevlidi Şerif okunacağından eş ve dostlarının ve orzu edenlerin teşrifleri ricasile ilân olunur.

Ebeveyni

Evlenme

Zonguldak Emniyet müdürü Necmeddin Akgünün kızı Fahriye Akgünle, Acenta Zihni Günerinin oğlu Turgud Günerinin nikâh merasimlerinin 26 ağustos 943 perşembe günü saat 15 te Zonguldak belediyesi salonunda güzide bir kalabalık huzurunda icra edildiği haber alınmıştır. Yeni evlilere saadetler dileriz.

Teşekkür

Sevgili zevcim ve babamız Riyaseticumhur Daire müdürü ve eski Akay müdürü Cemil Enarun'un vefatı dolayısile cenazesine çelenk göndermek, bizzat gelmek, telgraf veya mektub göndermek suretile kederimize iştirak eden büyüklerimize, akraba ve ahpablarımıza teker teker şükran ve saygılarımızın arzına büyük elemimiz mâni olduğundan bu hususun gazetenizle teminini rica ederiz.

Merhum Cemil Enarun ailesi

Ölüm

Merhum General Şükrü Naili Gökberkin refikası **NAZİRE GÖKBERK** vefat etmiştir. Cenazesi Büyükadadan hareket edecek hususî vapurla Sirkeciye getirilerek bugünkü (cuma) öğle namazını müteakıb cenaze namazı Beyazıd camiinde kılındıktan sonra Edirnekapı şehidliğindeki aile mezarlığına defnedilecektir.

***

Muallim ve muharrir Kilisli Ahmed Cevdet Öğretmenoğlu, Çengelköyündeki evinde irtihal eylemiştir.

Daha geçenlerde 50 senelik tahrir jübilesi İstanbul Üniversitesinde tes'id edilen merhum, bu memlekete ilim ve irfanile bir çok hizmetlerde bulunmuş, binlerce talebe yetiştirmiş ve ahlâk ve fezaili ile kendisini tanıyanlara sevdirmişti.

Merhuma Cenabı Haktan mağfiret diler, kederli ailesine taziyetlerimizi sunarız.

Dadı aranıyor

Altı aylık bir çocuğa bakmak için tecrübeli bir dadı aranıyor. Valikonağı caddesinde Lüsi apartımanı 4 numaraya bonservislerile müracaat.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Birleşik milletlerin cepheleri

Birleşik Milletler, Kebek'te toplanan devlet adamlarile askerlerinin verdikleri kararla bu milletler tarafından kurulan cephelere yeni bir cephe kattılar, daha doğru esasen mevcud olan bir cepheyi harekete geçirmek istediklerini gösterdiler. Bu cephe, cenubu şarkî Asya cephesidir. Hindistan ve Seylân adasından Japonyaya karşı taarruza geçerek Çin yolunu açmak ve Çinle en geniş irtibatı kurmak, bu cephenin ilk hedefidir. Eskiden bu cepheyi, General Wavell idare ediyordu. Onun Hindistan umum valiliğine tayini üzerine General Auchinleck Hindistan başkumandanlığına getirildi ve onun General Wavell'in bıraktığı cepheyi idare edeceği sanılmıştı. Fakat Kebek konferansı neticesinde Lord Louis Mountbotten'in cenubu şarkî Asya cephesine tayini, Birleşik milletlerin bu cepheyi canlandırmağa karar vermiş olduğunu açığa vuruyor. Lord Mountbotten, kara, deniz ve hava kuvvetlerinden müteşekkil muhtelit kuvvetleri idare hususunda tecrübe ve ihtısas sahibi olduğu için Çin yolunu açmak ve Çin yolile Japonyaya yapılacak büyük taarruza imkân vermek üzere onun tecrübe ve ihtısasından istifadeye karar verilmiş olduğu anlaşılıyor.

Bu yüzden Birleşik milletlerin, yakında Birmanyada taarruza geçmek niyetinde olduklarına hükmetmek mümkündür. Hedef, Japon istilâsını püskürtmek ve Çinle elele vererek Japonyayı Uzakşarktan atmaktır.

Birleşik milletlerin Pasifikteki cenubu garbî cepheleri, Japonları, Avustralyayı tehdid eden üslerden atmak için canlılık gösterdiği ve muvaffakıyet kazandığı sırada cenubu şarkî Asya cepheleri de, daha kestirme bir yoldan harbi, ana Japonyaya yaklaştırmak ve Japonya ile Birleşik milletler arasındaki davayı kökünden halletmek için uğraşacaktır. Bunun Uzakşark harbi bakımından çok mühim bir inkişaf teşkil edeceği şüphe götürmez.

Müttefiklerin Uzakşarkta Hindistana ve Pasifikte bilhassa Avustralyaya dayanan bu cephelerinden başka Akdenizde şimal Afrikaya dayanan ve General Eisenhower tarafından idare olunan bir cepheleri bulunduğunu biliyoruz. Bu cephede, Müttefikler tarafından başlıyan taarruzî hareketler bakımından büyük bir değeri haiz olduğu onun Sicilyayı zaptetmekle attığı ilk adımlardan belli olmuştur. Fakat bu cephenin atacağı yeni adımlar, henüz taayyün etmemiştir. Taayyün eden nokta, bu cephenin bundan böyle âtıl kalmıyacağı ve ergeç yeni teşebbüslere girişeceğidir. Bu cephenin önünde Balkanlar, var, İtalya var, cenubî Fransa var ve onun girişebileceği teşebbüslerin çokluğu bu cephenin değerini artırmakta, mukabil tarafın bu cepheye karşı çok geniş tedbirler almasını icab ettirmektedir.

Müttefiklerin garbda bilhassa İngiltereye dayanan bir cepheleri bulunduğunu da unutmak kat'iyyen caiz değildir. Bu cephenin girişebileceği teşebbüsler çok geniştir. Çünkü Norveç sahillerinden Fransanın İspanya kıyılarına kadar uzanan saha, bu cephenin faaliyetlerini bekliyor.

Bütün bu vaziyet Müttefiklerin her istikamette Mihvercilere karşı taarruz üsleri hazırladıklarını ve bunları kullanmak üzere kararlar verdikleri gösteriyor.

Şark cephesinin de Müttefiklerle birlikte Mihvere karşı elbirliği yaptığını ve Müttefiklerin hava ve denizde hâkim olduklarını gözönüne getirecek olursak, harbin kat'î bir safhaya girmiş olduğuna hükmetmek icab eder.

Ömer Rıza DOĞRUL

Yardımsevenlerin balosu

Yardımsevenler cemiyeti Sarıyer şubesinin her sene büyük rağbet gören balosu, bu sene daha mutena bir surette Bayan Hayriye Kırdarın himayelerinde olarak 28/8/943 cumartesi günü akşamı ve sabaha kadar devam etmek üzere Yeniköyde Sipahi ocağının müzeyyen salonlarında verilecektir. İstanbulun en iyi iki cazı sabaha kadar neş'e saçacağı gibi ayrıca cemiyetin İşevinde işlenen nadide elişlerinden hazırlanan zengin bir de piyano tertib edilmiştir. Dönüş vesaiti temin edilmiştir.

Şark cephesindeki vaziyetten Almanlar memnun görünüyor!

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

yetinde kalmışlardır. Ayni zamanda bir çok esir alınmıştır. Bu esirlerin ekserisini talim görmemiş ve tahliye edilen köylerden alınmış efrad teşkil etmektedir. Sovyetler 14-65 yaşına kadar bütün erkekleri ordu hizmetine almışlardır.

Poltavaya doğru muharebeler

Moskova 26 (R.) — Sovyet kıt'aları Zenkov şehrini aldıktan sonra cenuba doğru ilerliyerek Psiol nehrini geçmişler ve Polvata - Kief demiryolunun 40 kilometre yakınlarına gelerek bu hattı tehdide başlamışlardır. Daha cenubdan ilerliyen ikinci bir Rus kolu ile Poltavaya 30 kilometre yaklaşmış bulunmaktadırlar. Bütün bu kesimler üzerinde Almanlar çok şiddetli karşı taarruzlarda bulunmaktadırlar.

Almanlar bir şehri tahliye ettiler

Berlin 26 (T.P.) — Alman askeri makamlarının tebliğine göre, Alman kıt'aları Harkof bölgesinde kâin Ştırka kasabasını plân dairesinde tahliye etmişlerdir. Ruslar tahliyeden haberdar olmadıklarından dolayı kasabayı ağır topçu ateşine tutmuşlardır.

Harkof'un garbinde çetin muharebeler

Berlin 26 (T.P.) — Bütün Harkof savaş mıntakasında 25 ağustosta Bolşeviklerin yaptıkları bütün taarruzlar kendilerine zayiat verdirilmek suretiyle akim bırakılmıştır. Öğle saatlerinde Harkof batısında büyük piyade, tank ve savaş uçaklariyle geniş bir cephe üzerinde Ruslar taarruza geçmişlerse de çetin savaşlar neticesinde ve mukabil taarruzlarımız üzerine geri atılmışlardır.

Bir günde 253 tank tahrib edildi

Berlin 26 (T.P.) — Doğu cephesinde 25 ağustosta 253 Sovyet tankı tahrib edilmiştir.

Mius kesimindeki muharebelerin hedefi

Berlin 26 (E.P.) — Mius cephesinde birkaç gündenberi devam edegelen büyük taarruz iki esaslı istikamet göstermektedir. Bunlardan biri Voroşilovgrad'dan ileri garba doğrudur. Bu kesimde kuvvetli tank ve harp uçaklarının desteğile Sovyet tümenleri harekât bakımından mühim bazı mevzil gedikleri genişletmeğe muvaffak olmuşlardır. Daha cenubda, birincisinden daha kuvvetli olmıyan ikinci bir grup Alman cephesini yarmağa teşebbüs etmiştir. Bütün Mius cephesinde çetin savaşlar devam etmektedir.

Sovyet tebliği

Moskova 26 (a.a.) — Sovyet geceyarısı tebliği:

Bugün kıt'alarımız Harkof'un batısından ilerliyerek bazı kesimlerde 4 ilâ 5 kilometrelik bir ilerleme kayıd ve bir çok meskûn yer işgal etmişlerdir.

Donetz havzasında Voroşilovgrad'ın cenub batısında kıt'alarımız mevzilerini düzeltmek için muharebeler vermişlerdir. Cephenin başka kesimlerinde kıt'alarımız keşif faaliyeti yapmışlardır.

Doğu Asya Başkumandanı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

karşı yapılacak Müttefik taarruzunun son teferrüatını tesbit etmek üzere önümüzdeki eylûl ayında Hindistana gidecektir. Bu taarruz ancak Musson rüzgârları mevsiminden sonra yani ilkteşrinde yapılabilecektir.

Amiral Mountbatton Washington'da

Londra 26 (Radyo)— Birleşik milletler namına cenubu şarki Asya kumandanlığına tayin olunan Lord Mountbatton bugün Washingtona gitmiş ve Amerikan amiralleri ve Müttefiklerin muhtelit kurmaylarile görüşmüştür.

Mr. Patterson'un beyanatı

Sidney 26 (a.a.) — Amerikan Harbiye Müsteşarı Mr. Robert Patterson, General Mac Arthur Amerikan umum karargâhına gelmiştir.

Mr. Patterson, yakında Japonlara gittikçe artan bir kuvvetle darbeler indirileceğini bildirmiştir.

Harbiye Müsteşarı, Amerikalıların ayda 7000 den fazla uçak inşa ettiklerini ve cenub batı Pasifiğe, gittikçe daha ziyade kuvvetler gönderdiklerini hatırlatmış ve demiştir ki:

«— Bazan, harbin bu cihetteki safhasını tâli derecede ve Avrupadaki safhasını da ilk derecede telâkki ettiğimizi zannetiklerini sanıyorum. Bunun böyle olduğunu kabul ederek bu fikri tashih etmek isterim. İki harb mevcud değildir. Yalnız bir tek harb mevcuddur.»

Quebec beyannamesi Japonyada nasıl karşılandı?

Tokio 26 (a.a.) — Quebec konferansının neticeleri ile bu konferans kapandıktan sonra neşredilen İngiliz - Amerikan tebliği Tokio mahfillerinde kayda değer bir alâka uyandırmamıştır. Gazeteler, Japonların her bakımdan hazır bulunduklarını ve İngiltere ile Amerikanın stratejik tasavvurlarının tatbika konmasına her an mâni olabileceklerini yazmakla iktifa eylemektedirler.

İşçilerin sigortası

Devlet ve hususi müessese fabrika ve imalâthanelerinde çalışan işçilerin sigorta edilmeleri için bir kanun projesi hazırlanmaktadır. Buna göre her işçiye sakatlanma veyahud ölüm halinde ailesine bir miktar para verilecektir. Bundan başka projenin en mühim noktalarından biri de kadın amelenin doğumu halinde çalışamıyacağından kendisine bir sigorta mukabili para ödenmesi vardır. Bütün işçilerin sigorta bedelleri çalıştığı müessese tarafından ödenecektir

«İş, dağı aşmakta!»

(Baştarafı 1 inci sahifede)

tutmak mümkün olmaz. İşte bu harbde biz istiklâlimiz için savaşıyoruz. Nemiz varsa ve biz nekadar muktedir isek, onunla kendimizi müdafaa etmemiz icab etmektedir. Harb zamanında milletin bir çok zaruretlere katlanması tabiidir. Harb şimdi herşeyin fevkinde bulunuyor.

Eğer harb kazanılmış olursa, o zaman her şey kazanılmış olacaktır. Lâkin kaybolacak olursa, o takdirde de her şey tabiatile kaybolmuş olur.

Bu sene yaz mevsiminde harb cephelerinde gösterdiğimiz gayretler ve alınan neticeler fedakârlığımızın ispat ve delilidir.

Alman milletinin azmi çözülmez ve yıkılmaz haldedir. Bunu ya biz çözeriz, yahud düşman bizi mahvetmek için çözer. Biz bu harbde millî gelişmemizin başlangıcında bulunuyoruz. Düşman bizi büyük devletler zümresinden silmeğe muvaffak olamayınca, biz kat'i ve nihai surette dağı aşmış bulunuyoruz. Lâkin bu dağı aşmağa muvaffak olmadığımız takdirde her şey boştur.

Bu harb bizim için her bakımdan bir daha geri gelmez tarzda sonuncudur. Bunları bilerek tekmil kuvvetlerimizi bir araya toplıyarak savaşıyor ve çalışıyoruz.

Silâhların sustuğu gün milletler bilânçolarını yapacaklardır. Kaybettikleri de kazandıkları da yanlarına kalacaktır. Bugün için bizim yalnız ve yegâne düşüneceğimiz şey, harbi kazananlar arasında bulunmaktan ibaret olacaktır. Alman milleti bu harb uğrunda bu kadar çok fedakârlıklar yapmış ve bu kadar eziyetler çekmiştir ki nasıl olsa bunun bakiyesi için de lâzım olanı esirgemiyecektir. Bugün için nemizi vermek lâzımsa verelim. Yeniden elde edebileceğimiz herşeyi feda edebiliriz. Yeniden elde edilemiyen yegâne şey istiklâl ve hürriyettir.»

Kontes Von Moltke Amerikada tevkif edildi

Washington 26 (a.a.) — Federal Taharriyat bürosu, tevkif edilen iki yabancı düşmanın Kontes Marianne Von Moltke ile Madam Emma Leonhardt oldukları hakkında Detroit'den gelen haberleri teyid etmektedir. Kontes Von Moltke bir lisan profesörünün eşidir. Madam Leonhardt bir famdöşambrdir.

Fin millet meclisi toplanıyor

Stockholm 26 (T.P.) — Helsinki'den verilen bir hebare göre, Fin Millet Meclisi 1 eylûlde tekrar toplanacaktır.

Asıl kıyamet!

(Başmakaleden devam)

eridiğini kabul etmiyorsak, bu sessizliğin bir izahı bulunmak lüzumu kendiliğinden meydana çıkar.

Stalingrad faciasından sonra Almanyada millî seferberlik ilân edildiğini ve garbda hava akınlarına karşı fazla açık bulunan bazı mühim endüstri müesseselerinin daha emin yerlere taşındığını biliyoruz.

Bütün bütün müdafaaya çekildiği söylenen Almanya o yeni kurulan tümenleri neden kullanmıyor? Gece gündüz çalışan fabrikaların çıkardığı malzeme niçin harcanmıyor?

Bize kalırsa Almanya biricik ümidini Müttefikler arasındaki muhtemel dargınlıklara ve ayrılmalara bağlamış değildir. İşin içinde doğrudan doğruya askerliğe dayanan, yabana atılması imkânsız mühim hesaplar da vardır. Bu hesabların temeli şudur: Müttefikler, geçen harbde olduğu gibi Almanyaya karşı uzun bir bekleme stratejisi yürütemezler. Şimdiki harbin gidişi onları ergeç taarruza geçmeğe zorlayacaktır.

İşte bu temele dayanan Alman harb güdümü taarruz ettikleri takdirde Müttefikleri öyle bir muvaffakıyetsizliğe uğratmak niyetindedir ki, bu taarruzu bir daha denemeğe onlarda cesaret kalmasın ve böylece barışa kavuşmak mümkün olsun.

Muhtelif cephelerde, bilhassa havalarda gördüğümüz Alman sessizliğinin asıl sebebi bizce budur. Yoksa muayyen bir maksad uğrunda kuvvet israfından kaçınmamış olsalardı, Anglo - Sakson akınlarına hiç olmazsa yüzde yirmi nisbetinde mukabele ederek intikam almak ve kanayan Alman yüreklerine bir parça ferahlık vermek imkânını onlar elbette arar ve bulurlardı.

Anglo-Sakson şeflerinin vaziyeti böyle gördüklerine ve harb güdümüne dair kararlarını bu çerçeve içinde aldıklarına da şüphe yoktur. Şimdiki halde Akdenizde üstün ve uygun bir duruma kavuştukları için onlar, daha ziyade İtalya ile meşgul olmak, bir yandan Balkanlara atlarken, bir yandan da hava akınlarile Alman müdafaasını sersemletmek istiyeceğe benziyorlar.

Fakat bu hareketler Almanyanın yıkılmasına yetmediği takdirde, Avrupa hakimiyeti uğrunda kat'î muharebelerin ergeç başlıyacağı muhakkaktır. İşte asıl kıyamet de o zaman kopacağa benziyor.

NADİR NADİ

1140 öğretmen terfi etti

Ankara 26 (a.a.) — Büyük Millet Meclisinden 1943 yılı bütçesi çıktıktan sonra, geçen sene terfi ettirildikleri halde kadronun müsaid olmayışı yüzünden zamlarını alamıyan (436) öğretmenle (63) memurun haziran 1943 ayı içinde maaşları bir üst dereceye çıkarılmıştır.

1943 yılı terfi listesine dahil (892) öğretmenin talim sicilleri ve teftiş raporları Vekillik müdürler encümenince tetkik edilmiş, bunlardan bir terfi devresindeki çalışmaları müsbet görülen (820) öğretmenle (14) memurun terfiine, (63) öğretmenin terfi ettirilmemesine, (9) öğretmenin durumlarının yeniden teftişine karar verilmiştir. Terfie hak kazanan öğretmenlerden mevcud kadroya göre (627) sinin terfii papılmıştır. Geri kalan (193) öretmenin terfileri de ileride kadro temin edilince yapılacaktır.

Bu suretle 1943 bütçesile alınan tahsisatla (1140) öğretmen ve memur terfi ettirilmiş bulunmaktadır.

Çöpçüler de geçid resmine iştirak edecek!

İstanbul temizlik amelesi için bir örnek yeni elbise yapıldığını yazmıştık. Vali Lûtfi Kırdar, dün yeni elbiselerini giyen temizlik amelesini teftiş etmiştir. Temizlik amelesi, bu yeni kıyafetlerile 30 ağustos zafer bayramında yapılacak büyük geçid resmine iştirak edeceklerdir.

Göz kliniği

Mütehassıs ve güzide göz doktorlarımızdan müteşekkil bir heyet Göz Kliniği adile 2 ayda bir çıkar bir mecmua neşrine başladılar ve ilk sayıyı neşrettiler. Mecmua memleketimizin tanınmış göz hekimlerinden Haydarpaşa Nümune hastanesi göz servisi şefi doktor Nuri Fehmi Ayberk tarafından idare edilmektedir. İlk sayısında Doktor Nuri Fehmi Ayberkin, doktor Kemal Tarkanın, doktor Süheyl Ünverin kıymetli etüdleri vardır. Bu çok değerli ilim ve ihtisas mecmuası, millî kültürümüzü içte ve dışda yaymağa namzeddir. Mecmuayı, çıkaranlara başarılar diler ve sayın hekimlerimize tavsiye ederiz.

Mihver Şefleri arasında mülâkatlar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

tındaki heyete mülâki olmuştur. Grandinin İngilizlerle görüşmesi mümkündür. Şimdiden mütareke ve ayrı sulh için müzakereler cereyan etmektedir.

Belgrad etrafında çete muharebeleri

Londra 26 (a.a.) — Reuter: Londradaki Yugoslav mahfillerine gelen haberlere göre, Yugoslav vatanperverlerile Mihver kuvvetleri arasında, Belgrad yakınlarında şiddetli çarpışmalar olmuştur. Vatanperverlerden mürekkeb kuvvetli birlikler demiryollarını tahrib maksadile Belgrad etrafında yarım daire teşkil edecek bir sahada harekâtta bulunmuşlardır. Belgradın kırk kilometre kadar cenubunda, Velika Kasna kasabası civarında şiddetli çarpışma olmuştur.

Fransız vatanperverleri teşkilâtlanıyor mu?

Londra 26 (a.a.) — Times'in Genevre muhabirinin öğrendiğine göre, yukarı Savuada Cluse yakınında dağlara iltica eden Fransızlarla Mihver kuvvetleri arasında yeni çarpışmalar olmuştur.

Öte yandan 6 aydanberi General Cartier'nin kumandasında Savuada çete muharebesi yapan Fransız gizli kuvvetlerine mensub 10 kişi son günlerdeki çarpışmalar sonunda ölmüşlerdir. Saint Joan de Maurienne'de başka çarpışmalar olduğu bidirilmektedir.

Danimarkada vaziyet gerginleşiyor

Stockholm 26 (a.a.) — Danimarkada 6000 işçi grev halindedir. Bunların büyük bir kısmı Ouvernement'te bulunan Bourmeister ve Wain deniz inşaat tezgâhlarında çalışan mütehassıs işçilerdir.

Kopenhagın bazı mahfillerinde dolaşan şayialara göre, Kral Kristiyan, Almanlar tarafından gözaltı edilmiştir. Afton Tidningen gazetesi, Danimarkada çok miktarda yere inen İngiliz paraşütçülerinin bu baltalama hareketini alevlendirdiklerini yazmaktadır.

İki maruf faşist kurşuna dizildi

Berne 26 (E.P.) — «Tessiner Zeitung» un bildirdiğine nazaran «Popolo d'İtalia» gazetesinin sabık müdürü Vito Mussolini'den maada Roma radyosunun sözcüsü Maria Appelius ve Aldo Borelli, parti binasındaki mukavemeti idare ettiklerinden dolayı askerî makamların emri üzerine 23 ağustosta Milano stadyomunda kurşuna dizilmişlerdir.

Hava bombardımanlarının korkunc bilânçosu

(Baştarafı 1 inci sahifede)

cenub İtalya şehirlerine yapılan akınlar esnasında Alman avcıları ve uçaklardaki hava bataryaları birkaçı ağır bomba uçağı olmak üzere 9 düşman uçağı düşürmüşlerdir.

Ortegal burnunun batısındaki sularda bir düşman muhribi bombalarla batırılmıştır.

Atlantik üzerinde yapılan hava muharebelerinde ve batıda işgal altındaki memleketlerin muhtelif mahallerine yapılan taarruzlar esnasında düşman 13 uçak kaybetmiştir. Dün gece düşmanın birkaç hırpalama uçağı şimal Almanya toprakları üzerine rasgele bir miktar bomba atmışlarsa da kayda değer hasar yoktur.

İtalyada Foggia ve Crotone tekrar bombalandı

Londra 26 (B.B.C.) — Şimal - Batı Afrika hava kuvvetleri dün Foggia'daki hava meydanlarına şiddetle taarruz etmişlerdir. Yerde birçok uçaklar tahrib edilmiş ve hasara uğratılmıştır. Bu hareketler neticesinde 5 uçağımız dönmemiştir. Ayni gün Ortaşarktaki Amerikan hava kuvvetlerine mensub Liberatör bomba uçakları gene Foggia ayırma istasyonunu bombardıman etmişlerdir. Bu taarruz esnasında 7 Messerschmidt 109 düşürülmüştür.

Bir gece evvel Halifax ve Liberatör bomba uçakları Crotono ayırma istasyonuna taarruz ederek burada birçok yangınlar çıkarmışlardır. Kimya maddeleri fabrikasının binalarına da isabetler kaydedilmiştir.

Bu ve diğer hareketlerden bütün uçaklarımız dönmüştür.

Macaristanın nüfusu

Budapeşte 26 (T.P.) — İstatistik umum müdürlüğünün neşriyatına nazaran, bu senenin ilkbaharında Macaristanın nüfusu 14,843,279 a baliğ olmuştur.

İrtihal

Siirt meb'usu merhum Mahmud Soydanın ablası

ZEKİYE SOYDAN

dün akşam vefat etmiştir. Cenazesi, bugün saat 12 de Fatihte Hüsambey mahallesi, Ferhadağa mektebi sokağı 6 numaralı evinden kaldırılarak Fatih caminde öğle namazını müteakıb namazı kılındıktan sonra Edirnekapıda ebedî istirahatgâhına tevdi olunacaktır.

Mahkemelerde

Adalet pençesinden kurtulmak maksadile başvurulan türlü hile, tevil ve riya yollarında bocalayışlar!.. Cemal Refiğin yeni çıkan,

MAHKEMELERDE

kitabını kitabcılardan ve bayilerden alınız. Her birini zevkle okuyacağınız 100 sahifede 19 röportaj, Cemal Nadirin karikatürlerile de süslü olarak renkli nefis bir kapak içindedir. Fiatı 50 kuruştur.

Toptan satış yeri: Cağaloğlu yokuşu Acımusluk sokağı No. 15 OLAY neşriyatı idarehanesi.

Kömür tevziinden yapılan şikâyetlerin esasları

Sömikok tevziatında nakil vasıtalarının azlığı ve işçilerin çıkardığı güçlükler yüzünden bir çok şikâyetler olmaktadır. Yaptığımız tahkikata göre şikâyetler başlıca şu sebeblerden ileri gelmektedir:

1 — Kömür depolarında çalışan işçiler, müteahhidin emrindedirler. Bunlar, kömür almak üzere müracaat edenlerden, ton başına en az bir lira para almakta ve bu parayı vermek istemiyenlere: «Git! Dışarıdan amele bul. Biz senin kömürünü yükliyemeyiz!» demektedirler. Depo idaresi, bütün iyi niyetlerine rağmen bunlarla başa çıkmakta güçlük çekiyor. Esasen mevcud amele, iş ölçüsüne göre azdır. Depolarda daha fazla işçi bulundurulması ve bunların müteahhidin değil, depo idarelerinin emrine verilmesi lâzımdır.

2 — Nakliye tarifesindeki fiatlarla, halkın kömürünü taşıtmak için verdiği para miktarı arasında büyük fark vardır. Meselâ, resmî tarifeye göre, bir ton kömürün Kuruçeşmeden Beşiktaş ve Bebeğe 300 kuruşa nakli icab ettiği halde kamyonlar, buralara -o da bin rica ve minnetle- 600-700 kuruşa ancak gitmektedirler. Bir ton kömürün Kuruçeşmeden Beyoğluna nakil masrafı 4 liradır. Halbuki, bu kadar kömürü Beyoğluna taşımak için bu paranın iki mislini ödemeği göze almak lâzımdır. Yeşilköy, Halkalı, Eyüb, sur haricî, Tarabya, Yenimahalle gibi yerlere benzin sarfiyatını düşünerek hiç bir kamyon hareket etmemekte, Adalara da motörler resmî tarifenin haricinde olarak çok yüksek nakil ücreti istemektedirler. Halkı güçlüğe düşüren bu iki mühim noktadır. Kuruçeşme deposunda, ve diğer depolarda, şimdilik ihtiyacı karşılıyacak miktarda stok kömür vardır. Bugüne kadar, kömür için 65 bin beyanname verilmiş ve beyanname verenler içinde 17000 kişi parasını vererek ordinosunu kestirmiştir. Üç aylıklarını henüz almıyan emekli, dul ve yetimlerin bugünlerde müracaatleri beklenmektedir. 15 eylûlden itibaren halka da tevziata başlanmak üzere hazırlıklar yapılmaktadır.

Atillâ, Yelkenci, Zonguldak ve Eti şilepleri, münhasıran kömür nakli işinde kulanıldıklarından depolarda mevcud 12 bin tonluk stokun daha da çok artacağı ve İstanbul halkının kış ağzında kömürsüz kalmıyacağı temin edilmektedir.

Kömür depolarında, idarî ve kırtasî muameleler sür'atle yapılmakta ve ordinosunu alanlar, müracaat sırasına göre bir veya iki saat sonra kömürlerini yükliyebilmektedirler. Amele çalıştırma sisteminde değişiklik yapıldığı ve nakil vasıtaları bollaştığı takdirde, kömür nakli işinde başlıca şikâyet mevzuları ortadan kalkacaktır.

Osmanlı Bankası

İLÂN

Zafer bayramı münasebetile, Osmanlı Bankasının Galata merkezile Yenicami ve Beyoğlu şubeleri 30 ağustos 1943 pazartesi günü kapalı bulunacaktır.

Hadiseler Arasında — FELEK

Kadın?

Çocukluğumuzda bize «Kısasıenbiyâ» isminde bir kitab okuttulardı. Bu, Âdem'den başlıyan kırk kadar peygamberin kıssalarını anlatan bir nevi tarihi kadim idi. Bu kitabın başında Allahın evvelâ Âdem babamızı sonra da onun sol eğe kemiğinden yani alt kaburgasından da Havvâ anamızı yarattığı yazılı idi. İnsanın ilk öğrendiği şeyler hatırından kolay çıkmıyor. Bunu öğrenelidenberi artık Havvâ anamızı ve onun bütün torunlarını ilk yaradılışta kuzu pirzolası gibi bir şey tasavvur ederdim.

Sonradan kadın vücudünün ve kadın hilkatinin ne olduğunu mektebde ve hayatta öğrenmiş olmamız gözümün önündeki bu pirzola hayalini silemedi gitti ve o zamandanberi kadın bende böylece natamam bir eser, belki bir şaheser olarak yaşadı, yaşıyor ve yaşıyacak. Diyebiliriz ki Cenabı Hak erkeği halkedip ona bir de eş tedarikine karar verdikten sonra özene beneze yaratmağa başladığı kadında ya bir afet sezmiş, ulu Tanrım, yahud başka bir mühim işi çıkmış olmalı ki bu şaheseri bitirmeden yarıda bırakmış..

Kadının istikrarsız tabiatinden daima değişen heveslerine kadar her şey bize bunun böyle olduğunu gösteriyor. Ben bu ilâhî karardan dolayı hamdediyorum. Eğer Tanrı tealâ kadını başladığı gibi bitirseydi, biz onların yanında, solda sıfır kalırdık! Denebilir ki hilkat eli ilk tecrübesini erkekte yaptıktan sonra edindiği ustalıkla kadını yuğurmıya başlamış; sonra?. Sonra belki de endişeye düşüp yarıda bırakmış!

Şimdi bu satırları okuyan hanımlardan kızanlar olacak; kırılanlar olacak, belki -pek seyrek- hak verenler bulunacak.

Sözüme devam ediyorum:

İstedikleri gibi mükemmel yaradılmadıklarına kendileri de iyiden iyi inanmış olmasalar, kadınlar hergün yeni bir çareyle daha güzel, daha mükemmel ve daha tamam olmağa çalışırlar mıydı?

Baştan başlıyalım...

Saçlarının rengini beğenmiyen hanımlar bugün saman sarısına, yarın kuzguniye, öbürgün kızıla boyuyorlar. (Lâf aramızda fena da olmuyor, hele akaju!) Hilkatin saçlara verdiği kıvrıntıları kâh az kâh çok görüp onları kendi havalarına göre dalgalandırıyorlar., Muvaffak da oluyorlar.

Kaşlar artık çoktanberi bir el yazısıdır. Onlara kâh mağrur, kâh öfkeli, kâh hayran ve kâh düşünceli bir eda vermek cinsi lâtifin, en lâtif günlük işidir. Gözlerin rengi mavi veya kara imiş ne ehemmiyeti var? Gözkapaklarına yayılan siyah, kumral, lâciverd ve yeşil gölgeler, göz kuyruklarına çekilen kalemler kirpiklere sürülen renk renk rimeller çehrenin bütün ifadesini değiştiriyor. Kumralı esmer, esmeri sarışın, sarışını kestane yaptığı bir şey değil, mütevazıı mağrur, mağruru meftun ve meftunu lâkayd gösteriyor. Dudakların rengini size bırakıyorum; fakat onlara verilen kalınlık, incelik, genişlik, darlık, iki köşenin sivriliği, söbülüğü kimi istihza, kimi istiğna ve daima, şüphesiz, asıl duygunun tam aksi bir arzuyu ifade ediyor.

Böylece hep daha güzel olan bir şeyin ilk halini nasıl tamam sayabiliriz?

Onlar kalemleri, rimelleri ve renklerile kendi edebiyat ve estetiklerini kendi cephelerine nakşederlerken biz bu sütunlarda onların hikâyesini anlatmağa ve gûya bununla okuyucuları avutmağa uğraşıyoruz! Ne çehremizi değiştiriyoruz, ne alnımızın yazısını düzeltiyor, ne ağzımızı istediğimiz şekle sokabiliyoruz. Onlar yüzlerini bir aşk mektubu gibi hergün başka ifadelerle yazarlarken biz acı ve sevincimizi, tasa ve kaygularımızı ve yaşımızın başımızın elbirliğile çehremize çizdikleri karalamaları olduğu gibi göstermeğe mahkûm bulunuyoruz. Neden?

Çünkü ulu Tanrım; bizi tamam yaratmış, kadını yarıda bırakmış!. Onlar kendi kendilerini, istedikleri gibi tamamlıyorlar. Ne mutlu bu eksikliğe!.

Hilkat; kadını, ilk adamın kaburgasından yaratmış... Tarihi kadim böyle söylüyor: Kaburga, yani pirzola kemiği.

Bilir misiniz? Bilirsiniz ya, etin en tatlı yeri pirzolasıdır!

B. FELEK

Topuzun Kısmeti

Yazan **Mahmud Yesari**

No. 31

Topuz — (Rükneddine:) Leylâk, deyi. Leylâk; ağaç adı; insan adı olur mu ki?

Rükneddin — Leylâ, demiş olmasın.

Topuz — İşte o çeşid bir şey deyi. (Telefona:) Valaha, tanımadım!

Kadın sesi — Beni görünce tanırsın. Sen, evdesin değil mi?

Topuz — Evdeyim.

Kadın sesi — Ne yapıyorsun?

Topuz — Heç! Oturirik..

Kadın sesi — Sakın bir yere gitme. Ben şimdi geleceğim.

Topuz — Buraya mı?

Kadın sesi — Evet. Bekle beni..

(Topuz, bekler; ses gelmez.)

Topuz — (Rükneddine:) Artıh ses gelmiy.

Rükneddin — Telefonu kapadı, demek, sen de kapa. Sana, ne dedi?

Topuz — Geleceğim, dedi.

Rükneddin — Ne zaman?

Topuz — Sen de duymadın mı baba, mekenede gonuşdıh!

Rükneddin — Ne zaman gelecekmiş?

Topuz — Şimdi..

Rükneddin — Gelsin bakalım.

(Topuzla Rükneddin, yemek odasına dönerler. Vahanla Koço, kadehlerini doldurmuşlar, hafiften çakıştırmaktadırlar.)

Rükneddin — Oh, gel keyfim gel! Beyler, kafayı kurmağa başlamışlar.

Koço — Hık!

Vahan — Sayende Hacı Beyim. Yemekten önce, iştah açar. Telefon eden kimmiş? Doğrusu, kıyak karı idi. Adam ılan döver gibi konuşoor.

Rükneddin — Bizim delikanlının ahbabı.

Topuz — (Oturmuştur:) Nirden ahbabım oliy? Tanirsin deyi, Vallaha tanimirim.

Rükneddin — Şimdi görürsen, belki tanırsın.

(Apartımanın kapısı çalınır. Odadakiler kulak kabartırlar. Dışarıdan sesler. Yemek odasının kapısı açılır, Leylâ girer.)

Leylâ — Bonjur Hacı!

Rükneddin — (Yerinden fırlar:) Buyursunlar efendim.

Leylâ — (Topuza doğru yürür:) Bonjur cicim! (Yaklaşır, Topuzu çenesinden tutar.)

Topuz — (Şaşkın:) Ula, bu da kim?

(Vahanla Koço da ayağa kalkmışlardır.)

Koço — Hık!

Leylâ — (Topuza:) Beni tanımadın mı sevgilim?

Topuz — Yoh! Teze göririm.

Leylâ — Telefonda konuşmadık mı canım?

Topuz — Mekenede gonuşan sen mi idin gurban?

Leylâ — (Topuzun yanına oturur. Ötekilere elile işaret eder:) Rahatsız olmayın, oturunuz.

(Rükneddin, Vahan, Koço otururlar.)

Leylâ — (Vahanla Koçoya:) Keyfinizi bozmayınız. (Etrafına bakınır. Rükneddine:) Hacı, apartımanın fena değil.

Rükneddin — Eh, zararsızdır.

Leylâ — (Topuza:) Sen, ne yapıyorsun bakayım?

Topuz — Heç! oturirik..

Leylâ — Sen, içki içmiyor musun?

Topuz — Ara sıra bir köpüklü su var, ondan içirim ama, Kafam döniy..

Leylâ — Hoşuna gitmiyor mu?

Topuz — Bir tuhaf olirim.

Leylâ — Evde oturmaktan sıkılmıyor musun?

Topuz — İş yoh, sıhılirim. Balıhpazarında saha sola goşarken eğlenirdim.

Rükneddin — Bırak şimdi bunları..

Leylâ — Hiç sokağa çıkmıyor musun?

Topuz — Arasıra çıhiriz.

Leylâ — (Kalkar, sırtından mantosunu çıkarır, bir iskemle üzerine atar, Rükneddine:) Hacı, biran var mı?

Rükneddin — (Vahana:) Anastasyaya sor, bira yoksa, sen çık bir kasa söyle. Çırağın başında dur. Tenbeldir, geciktirir.

Vahan — Peki., (Çıkar.)

Leylâ — (Topuza:) Nerelere gittiniz?

Topuz — Bir çoh yere gittih, Ama, bildiğim yerler değil.

Leylâ — Eğlendin mi?

Topuz — İçtik, hora tepdih.

Leylâ — (Güler:) Demek oynadınız?

Topuz — Oynadıh!

(Vahan, elinde iki şişe bira ile girer.)

Vahan — Evde olan bunlar, Hacı Beyim. Anastasya, bakkala çıkacakmış. Bir kasa söyliyecek.

Rükneddin — Sana zahmet oldu.

Vahan — Senin emrin zahmet olur hiç? (Biraları masa üzerine koyar, bir şişeyi açar.)

Rükneddin — (Kalkmıştır:) Darılma, hiç tertib bilmiyorsun. Bardak konmadan şişe açılır mı? (Büfeden iki bardak alır, masaya bırakır, döner iki çatal getirir:) Size biraz da meze lâzım.

Vahan — Anastasyaya söyliyeyim?

Rükneddin — Sen otur. Ben, mutfağa bir bakayım.

Leylâ — Yaman adamsın Hacı.

(Rükneddin çıkar.)

Leylâ — (Bardaklara bira doldurur. (Topuza:) Haydi içelim. (Bardağını kaldırır:) Şerefe!

Vahan — Şerefe!

Koço — Hık- Serefe!

(Vahanla Koço rakı, Leylâ ile Topuz, biralarını içerler.)

Topuz — Ula, bir türlü alışamirim. Damağımı gıcıhliy.

Leylâ — Yavaş yavaş alışırsın.

Vahan — Helbet!

Topuz — Çoh da su döktüriy.

Koço — Hık!

Leylâ — Aman bunun da ıçkırığı!

Topuz — Adam, buna da alışamıy.

Leylâ — Alışır şey değil ki... (Topuza:) Canın gezmek istemiyor mu?

Topuz — Gezek ama, nireye baba?

Leylâ — Sen iste. Gezecek yer mi yok?

Topuz — Benim bildiğim Balıhpazarı, Garagürmüh, Eminönü, Sultanhamam, Babaliye, Mercan yokuşu, Çahmahçılar yohuşu, Beyazıd, Fatih, Aksaray, Divanyolu, Sultanahmed, Sirkeci,., Ha unuttum, bir de Körpü, Galata.,. Başha yere varmadım, bilmirim ki.,.

Leylâ — İstanbul demişler, şunun şurasına.. Gezilecek çok yerleri vardır. Ama, kışta tadı çıkmaz, Yaza inşallah..

(Rükneddin, elinde iki tabakla girer, tabakları masa üzerine bırakır. Bira şişelerine de bakar.)

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program
7,32 Jimnastik
7,40 Haberler
7,55 Müzik (Pl.)
★
12,30 Program
12,33 Müzik (Pl.)
12,45 Haberler
13,00 Şarkılar
★
18,00 Program
18,03 Dans orkes.
18,30 Fasıl heyeti
19,00 İktısad saati
19,15 Saz eserleri
19,45 K. Türk Mü.
20,15 Rad. Gazetesi
20,45 Temsil
21,30 Salon orkes.
22,30 Geçmiş gün
22,35 Haberler
22,50 Kapanış

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2				■				■	
3									
4		■			■				
5					■		■		■
6					■				
7			■	■		■			
8	■							■	
9								■	

Soldan sağa:

1 — Eski Eti hükümdarlarından biri. 2 — Cilveli tavır, iç uzuvlarımızdan. 3 — Tifüs mikrobunun adı. 4 — Hizbet, kibar sülâleye mensub. 5 — Antika. 6 — Peygamber için yazılmış medhiye, Anadoluda bir kaza. 7 — Bir fiilin kısaltılmışı, bir hayvan. 8 — Hükûmet kapıları (cemi). 9 — Bir musiki aleti.

Yukarıdan aşağıya:

1 — İki dağ arasındaki geçid. 2 — Bir saz san'atkârı, bir kadın ismi. 3 — Zamanın kısımlarından, bir emir. 4 — Müsavi, bir edat. 5 — Geri taraf, ses veren aletlerden. 6 — Tatlı ve nefis şeyler (cemi), bir emir. 7 — Ümidsizlik, bir çeşid iğne. 8 — Vida gibi girintili çıkıntılı. 9 — Soru, uçucu maddelerden.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	T	A	S	M	A	N	Y	A	■
2	A	Ş	I	■	S	A	A	T	■
3	S	A	R	D	A	L	Y	A	■
4	T	İ	M	A	R	■	A	L	E
5	A	R	A	Y	A	N	■	A	N
6	M	■	L	A	K	A	B	■	K
7	A	K	I	N	■	K	O	V	A
8	M	İ	■	A	H	İ	R	E	T
9	■	M	A	N	İ	T	A	C	I

BORSA

İstanbul Borsasının 26/8/943 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5,20
New-York— 100 Dolar	130,50
Cenevre — 100 İsviçre Fr.	29,9760
Madrid — 100 Pezeta	12,84
Stockholm— 100 İsveç Kr.	30,7690
ESHAM VE TAHVİLÂT	
İkramiyeli %5 1938	19,32
%7 1934 Sivas - Erzurum 2-7	20,01
%7 1941 Demiryolu ikinci tertib	19,62
%7 1941 Demiryolu üçüncü tertib	19,16
%7 Birinci tertib Millî Müdafaa	20 27
İkramiyeli %5 Millî Müdafaa	19,90
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hisse senedi	113,50
Türkiye İş Bankası hisse senedi hâmiline	13,40

Zayi pasolar

Kızım İnez Hazan namına D. Denizyollarile Tramvay idarelerinden alınmış olan pasolar ziyaa uğradı. Bulan için hiç bir fayda temin etmiyeceğinden lûtfen aaşğıdaki adrese getirilmesi veya gönderilmesi rica olunur.

Ankara caddesinde Kahraman hanında İlâncılık şirketinde Nesim Hazan

BULANA MÜKÂFAT

Dolabdere Nüfus memurluğundan aldığım nüfus kâğıdımı dün Yüksekkaldırımda kaybettim. Bu nüfus kâğıdımı getiren memnun edilecektir.

Avram Agvazis, Karaköy Haraççı sokak Tünel lokantası Dimitri Petridis'e müracaat.

Dr. DİRADUR

Askerliğini bitirmiş olup eskisi gibi hasta kabulüne başlamıştır. Osmanbey, Şafak sokağı No. 2.

Acele satılık ev

Aksaray Taşkasab Mollagürani mahallesinde Hayreddinpaşa sokağında iki katlı ev ve on odalı, iki salonlu ve büyük bahçeli 35 No. lı hane sahibi elinden acele satılıktır. İçindekilere müracaat edilmesi.

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Kadıköy İNCİ Gazinosunda

Müzeyyen Senar

PROGRAM:

27 CUMA gecesi — 30 PAZARTESİ gündüz MÜZEYYEN SENAR'ın bu konserlerini dinlemek fırsatını kaçırmayınız.

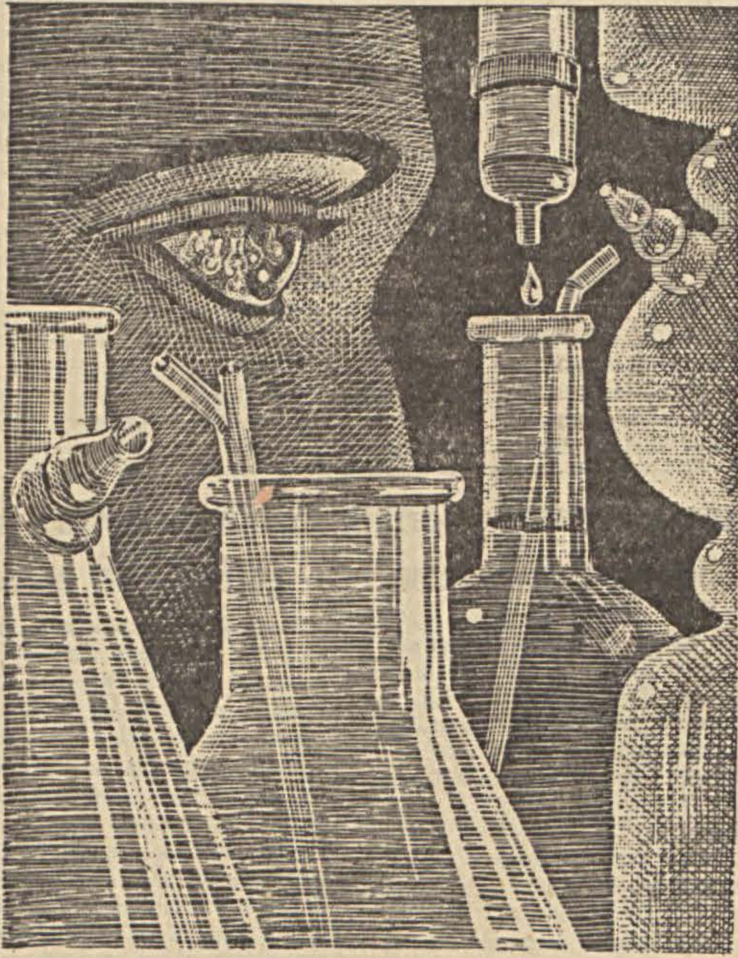
Her PAZAR saat 16 dan 21 e kadar **MUALLÂ**

Her pazartesi ve perşembe akşamları

SUAD GÜN KONSERİ

Günlük Hayatta I. C. I.

NEŞRİYATI SERİSİNE BAŞLANGIÇ

İLİM ve fennin inkişafı sayesinde günlük hayatımızda terakki ve tekâmül o kadar süratlanmıştır ki bunları artık tabii görmeğe başladık. Nefaseti her gün artan kumaşları, bahçe ve tarlalarda her gün bir az daha kolaylıkla yetiştirilen mahsulâtı alelâde şeyler gibi telâkki edip geçiyor, insanlar ve hayvanların korunması ve tedavisi için yapılan keşfiyatı bile hayret etmeden karşılıyoruz. Bu kadar tabii addettiğimiz bu inkişafları tetkik etmek zahmetine katlanırsak bunların her birinde kimyagerlerin himmet ve gayretine şahid olur ve bu arada İngiliz kimyagerlerinin ihtira ve keşiflerde daima ön safta yer aldıklarını görürüz. Sulh zamanında olduğu gibi harpta dahi Büyük Britanya laboratuar ve kimya fabrikaları günlük hayatımızda fennin nimetlerinden daha fazla istifadeyi temin için gittikçe artan gayret ve enerji ile çalışmaktadırlar.

Imperial Chemical Industries Limited

Türkiye Vekili:

İmperial Kemikal İndustris (Turkey) Ltd.

İstanbul

Satılık Plâjlı Çamlı Villâ

Caddebostanında, Ragıbpaşa köşkü yanında, deniz kenarında, çamlar içinde plâjlı bir arsa; üzerinde kiremidleri konmuş muhteşem villâsile birlikte; acele satılıktır. Müracaat: Caddebostanında iskele karşısında Aile bahçesi sahibi kum tüccarı Celâl.

Devlet Konservatuarından:

Ankara Devlet Konservatuvarına alınacak öğrencilerin kabul imtihanları bu yıl, eylûlün 23, 24, 25 inde İstanbulda Galatasaray Lisesinde, 28, 29; 30 unda İzmirde Atatürk Lisesinde ve ilkteşrinin 6, 7, 8 inde de Ankara Devlet Konservatuvarında yapılacaktır.

Kabul şartları Ankara Devlet Konservatuvarından, orta okul, lise, Öğretmen Okulu Müdürlüklerinden, Maarif memur ve Müdürlüklerinden ve 23 ağustos 1943 tarih ve 238 sayılı Maarif Vekilliği tebliğler dergisinden öğrenebilirler. (8513)

Satılık ve Kiralık Çiftlik

Kandıra - Adapazarı kazaları hududunda Çarksuyu ile Sakaryanın birleştiği yerce Adapazarına 22 kilometrelik muntazam şose ile bağlı ziraate elverişli ve halen mezru gayet münbit 3000 dönümü mütecaviz araziyi muhtevi (Karadiken Çiftliği) binaları ve müştemilâtı ile satılık veya kiralıktır. Görmek için çiftlikte Sami Kılkışa, görüşmek için telefonla 23300 numaraya ve mektubla Nuruosmaniye caddesi 54 No.da Hüsnü Akkoyunluya müracaatleri.

Trakya Sarayının meşhur Balçık hayvan ve emtia panayırı

Her sene olduğu gibi bu sene de ağustosun 31 inci günü açılacağı ilân olunur. (8154)

Yatılı — Yatısız

BOĞAZİÇİ LİSELERİ

Ana, İlk, Orta ve Lise sınıflarını, Kız ve Erkek kısımlarını havidir.

KAYIDLAR BAŞLAMIŞTIR.

Dersler 13 eylûlde başlıyacaktır.

Arnavudköy — Tramvay caddesi — Çiftesaraylar. Telefon: 36-210

ERKEK ve KIZ — YATILI ve GÜNDÜZLÜ

SANKT GEORG

ALMAN OKULLARI

İstanbul — Galata Kartçınar sokak Tel: Erkek: 42095 — Kız: 40499

ERKEK KISMI: Orta, Lise ve Ticaret Okulu

KIZ " : İlk, Orta Okul ve Ticaret kısımları

KAYID Her pazartesi ve perşembe 9 dan 12 ye kadar 1 eylûlden itibaren her gün sabah ve akşam.

İkmal imtihanları : 13 ve 14 eylûlde

Tedrisatın başlaması: 15 eylûl 943 çarşamba.

HUSUSÎ

Yatılı Yatısız

HAYRİYE LİSESİ

Ana - İlk Orta - Lise

Ecnebi lisanına ilk sınıftan başlanır. Talebe kaydına devam olunmaktadır. Eski talebenin 30 ağustosa kadar kayıdlarını yenilemeleri lâzım gelir. Saraçhanebaşı, Horhor caddesi — Telefon: 20530

Dr. İhsan Sami

Öksürük Şurubu

Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Herkes kullanabilir.

Zayi — 3/8/943 tarih ve 31/19556 sayılı Haymatlos ve eşim ile müşterek olan ikametgâh tezkeremizi zayi ettik. Yenisini çıkaracağımızdan eskisinin hükmü yoktur.

Eftim Lübimof Rusya 1882
Galata Kumbaracı Kapıkulu sokak Cezmibey Ap. 3/6.

Mobilyalı kiralık oda

Banyolu aile yanında 1 veya 2 kişiye verilir. Adres: Matbaacı Osman Bey S. Beypazarı Apart. No. 1

SATILIK EV ve BAHÇE

Bir cephesi Feneryolu istasyonunda, bir cephesi Bağdad caddesinde olan 4 odalı bir ev iki dönüm bahçesile derhal satılıktır. Kızıltoprak eczanesi Bay Sadullaha müracaat.

Fransızca ve almanca bilen

DAKTİLO'ya

ihtiyac vardır. Tabliblerin Zeytinburnu Demir Eşya fabrikasına (posta kutusu 510) a yazı ile müracaatleri.

Beyoğlu Altıncı Noterliğine

Keşideci: İstanbul, Eminönü Akosman han 4 No. lı yazıhanede tüccardan İsmail Küflü.

Muhatab: Fazıl Özerden ve Süleyman Saykal: Gelibolu müteahhidler.

Beyoğlu Altıncı Noterliğinde tanzim olunan müteaddid vekâletnamelerle askeri mubayaat, münakasa ve müzayedelerine namıma iştirak etmek ve bu hususa müteferri muameleleri yapmak üzere namıma tevkil ettiğim Fazıl Özerden ve Süleyman Saykalı bu kere vekâletten azlettiğimden bu tarihten itibaren vekâletlerinin hükmü olmadığını ve namıma hiç bir muamele yapmağa salâhiyetleri bulunmadığını mübeyyin işbu azilnamenin bir nüshasının Cumhuriyet gazetesile neşrü ilânını ve bir nüshasının muhatablara tebligini ve bir nüshasının Geliboluda İkinci Kolordu kumandanlığına tebliği ile bir nüshasının dairenizde hıfzını rica ederim.

Muhatab: İstanbul Cumhuriyet gazetesi
Muhatab: Gelibolu İkinci Kolordu Kumandanlığı

Bir ticarî müessese

Seri ve yanlışsız yazan tecrübeli iki daktilo arıyor, bay ve bayan olmalarında mahzur yoktur. En geç 28/8/1943 tarihine kadar posta kutusu 1084 te açık hal tercümesile müracaat.

İstanbul Belediyesine alınacak müfettiş ve müfettiş muavinlikleri için müsabaka imtihanı

İstanbul Belediyesinden:

İstanbul Belediyesi Teftiş Heyeti kadrosunda münhal bulunan müfettiş ve müfettiş muavinlikleri için açılan müsabaka imtihanı kayıd müddeti 3/9/943 cuma akşamına kadar uzatılmıştır.

Tahrirî imtihanlar 6/9/943 pazartesi ve şifahî 7/9/943 salı günü saat 14 te Belediye binasında Umumî Meclis salonunda yapılacaktır.

İmtihana kabul şeraiti ve müsabaka programı evvelce gazetelerle ilân edilmişti.

İzahat almak istiyenlerin Belediye Zat İşleri Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (8419)

HAYDARPAŞA LİSESİNİ BİTİRENLER CEMİYETİNİN MÜSAMERESİ

Yarın akşam Bebek bahçesinde saat 1 e kadar devam edecektir.

MÜNİR NUREDDİN ve arkadaşları

Ayrıca caz ve zengin varyete numaraları

Dönüş için Eminönüne kadar tramvay vardır.

İstanbul Defterdarlığı ilânları

Mükellefin ismi	Semt veya kazası	Mahallesi, sokağı	No.	Cinsi	Tamamının kıymeti	Hissenin teminatı	Hissesi
Mişon Yaşova Kazar	Beyoğlu	Şahkulu İlkbelediye	17	Kârgir ev	4536	256	3/4

Eminönü şubesine borclu Mişon Yaşova Kazar'in birlikte ikamet ettikleri kardeşlerile beraber 3/4 hissesinin mutasarrıf olduğu Röbekaya 3600 lira mukabilinde ipotekli bulunan yukarıda yazılı emlâkin ipotek bedeli satış bedelinden ödenmek üzere 23/9/943 perşembe günü saat 16 da birinci müzayedesi. 4/10/943 pazartesi günü saat 16,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beyoğlu kazası Kaymakamlığı idare heyetine müracaatleri ilân olunur. (8464)

Mükellefin ismi	Kazası mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Yuvan oğlu Eftat ve Petro Kara Eftimoğulları	Bakırköy Zeytinlik	Eski Baruthane Yeni Fişekhane	30	Kârgir Ev	1536	116	Tamamı
	»	»	32	»	1536	116	»
	»	»	34	»	1536	101	hisse 7/8
	»	»	36	»	1536	101	
	»	»	38	»	1536	101	

Eminönü şubesine borclu Yuvan oğlu Eftat ve Petro Kara Eftimoğullarının mutasarrıf oldukları yukarıda yazılı emlâklerinin 10/9/943 cuma günü saat 14,30 da birinci müzayedesi 20/9/943 pazartesi saat 14.30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Bakırköy Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8465)

Galatasaray şubesine varlık vergisinden borclu mobilyacı Yani ve Petronun Asmalımescid caddesi 15 numaralı dükkânında mevcud şerid testere, plânya, dinamo, daire testere makineleri vesair marangozluğa müteallik makine ve malzeme 28/8/943 cumartesi günü saat 10,30 da mahallinde satılacağı ilân olunur. (8523)

Galatasaray şubesine borclu Beyoğlu İstiklâl caddesi 377 numaralı Jorj Mayer ve şeriki komandit şirketinin manifatura mağazasında mevcud ve envantere dahil bilcümle eşyaların toptan 31/8/943 salı günü saat 10,30 da tahsili emval kanunu hükümlerine göre mahallinde alenî müzayede ile satılacağı ilân olunur. (8521)

Galata şubesine borclu Tomas Keseryan'ın Bebekte, Bebek caddesi, postane civarındaki deposunda mevcud hurda otomobil, eski demirler, dekovil travers ve buna benzer demir hurdaları 28/8/943 tarih ve saat 11 de mahallinde satılacağı ilân olunur. (8522)

İstanbul Belediyesi İlânları

Keşif bedeli	İlk teminatı	Şartname ve teferrüatı bedeli	
30008.80	2250,66	1.50	Çatalca istasyon yolu esaslı tamiri.
18672.96	1400,47	93	Haseki caddesinin kaldırım tamiratı.

Keşif bedellerile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri umumî, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak hizalarında gösterilen bedeller üzerinden (1 inci kalemdeki iş Vilâyet Nafia ve diğer iş Belediye Fen İşleri) Müdürlüklerinden alınacaktır.

İhaleleri 2/9/943 perşembe günü saat 15 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları, 1 inci kalemdeki iş için ihale tarihinden üç gün evvel Vilâyet Nafia ve diğer iş için ihale tarihinden sekiz gün evvel Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatle alacakları fennî ehliyt ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarile 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (8062)

Devlet Demiryolları İkinci İşletme Müdürlüğünden:

Aşağıda mevki ve Km.leri yazılı balastlar hizalarında gösterilen gün ve saatlerde sıra ile ihaleleri yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltme Ankara istasyonunda ikinci işletme binasında toplanacak komisyonda yapılacaktır.

İsteklilerin nizalarında miktarları yazılı muvakkat teminatlarile kanunî vesaik ve tekliflerini havi zarflarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine vermiş olmaları lâzımdır. Şartname ve mukavele projeleri İşletme komisyon kaleminden parasız verilmektedir (8238)

Yeri ve Km.leri	Toplama kırma balast miktarı M3.	Beher M3 nın muhammen bedeli Krş.	Muvakkat teminat Lira K.	İhale günü ve saatleri
Irmak - Zonguldak hattı Km. 129 + 500 Apsarı - Ildızım istasyonları arası	5000	400	1500,00	7 eylûl 943 Salı saat 16
Irmak - Zonguldak hattı Km. 164 + 700 Şumucak - Kurşunlu istasyonları arası	3000	400	900 00	7 eylûl 943 salı saat 16.30

Bu cumartesi günü akşamı

Büyükdere BEYAZPARK'ta

MUALLÂ ve arkadaşları **konseri**

Kâğıdhane âlemlerinin temsili revüsü

Avdet için İstanbul ve civar köylere otobüsler vardır.

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

Emniyet Umum Müdürlüğünce her üç ayda bir çıkarılmakta olan Polis dergisinin 1943 yılına aid basım işi 10/9/943 tarihine rastlıyan cuma günü saat 15 te açık eksiltme usulile münakasaya konulmuştur.

Beher formasına 45 lira tahmin edilmiş olan derginin nümune ve şartnamesini görmek istiyenlerin Umum Müdürlük Satınalma Komisyonuna müracaatleri.

Münakasaya gireceklerin 108 liralık muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle birlikte tayin edien gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (8366)

Tıb Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemiz Anatomi Enstitüsünde 15 lira aslî maaşlı müze memurluğu münhaldir. İstekli olanların müsbit vesikalarile 15/IX/943 tarihine kadar Tıb Fakültesi kalemine müracaatleri. (8471)

Devlet Radyosu - Almanya Sesi

Almanya Devlet deniz aşırı radyosunun

Türkiyeye yaptığı neşriyat

Siz hergün bu radyonun aşağıdaki saatlerde verdiği yayımları dinliyebilirsiniz:

TÜRKİYE SAATİLE

Türkce Neşriyat:

Saat	9.00 — 9 15	DXL	7	25,24 m	= 11 885 kHz
	17.30 — 17.59	DXL	6	19,83 m	= 15.130 kHz
		DXL	7	25,24 m	= 11 885 kHz
	20.45 — 21.00	DXL	13	31,51 m	= 9.520 kHz
		DXL	7	25.24 m	= 11.885 kHz
		DXC	2	25.55 m	= 11 740 kHz
		DXB		31,22 m	= 9 610 kHz
	22.00 — 22.15	DXB		31,22 m	= 9.610 kHz
		DXC	2	25.55 m	= 11.740 kHz

Dalgalar üzerinden dinliyebilirsiniz.

Musiki:

Saat	17.45 — 18.00	DXL	6	19,83 m	= 15 130 kHz
		DXL	7	25,24 m	= 11 885 kHz

Dalgalar üzerinden dinliyebilirsiniz.